

# Dziennik Związkowy

## POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908  
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK

Dziś—wtorek, dnia 23 października  
—Ignacego, Seweryna, Romana  
Jutro—środa, dnia 24 października—  
Rafała Arch., Marcina  
Pojutrze—czwartek, dnia 25 październi-  
ka—Kryspina, Bonifacego

POGODA

Dziś będzie pogoda słoneczna i ciepła, temperatura najwyższa do 74 stopni, przy wiatrach południowych—w nocy około 50 stopni.

W środę będzie w dalszym ciągu pogoda słoneczna i ciepła, temperatura w dzień do 75 stopni.

Wschód 7:12, zachód 5:58.

No. 250 Rok (Vol.) LXV

CHICAGO, ILL., Wtorek, 23-go Października (Tuesday, October 23), 1973

Telephone BR unswick 8-8700 15c

# WCZORAJ ROZEJEM — DZIŚ ZNOWU WALKI

## Legislatura Przywraca Karę Śmierci

### Kissinger Wrócił Do Washingtonu

Washington. (UPI) — Sekr. Stanu dr. Henryk Kissinger, dzisiaj o godzinie 1:15 w nocy (czas wschodni) wrócił do Washingtonu po trzy dniowej podróży do Moskwy, Tel Aviv i Londynu, gdzie prowadził rokowania o przywrócenie pokoju na Bliskim Wschodzie.

Przedstawiciel Dept. Stanu, Robert J. McCloskey, który towarzyszył Kissingerowi w podróży, powiedział dziennikarzom że Kissinger konferował będzie dzisiaj z prezydentem Nixonem, a popołudniu prawdopodobnie udzieli wywiadu prasowego. Zapytany jakie środki winny być podjęte dla utwierdzenia pokoju na Bliskim Wschodzie, McCloskey odpowiedział "wymiana jeńców miałaby pierwszeństwo", podkreślając że tak Sowiety jak i Stany Zjednoczone są jednako zdania na tym punkcie.

Kissinger w środę miał udać się w podróż do Pekinu, dla przeprowadzenia rozmów z władzami Czerwonych Chin. Po drodze do Chin, miał się zatrzymać w Tokio. McCloskey nie mógł odpowiedzieć na pytanie dziennikarzy, czy Kissinger uda się w tą podróż — jak planował od długiego czasu, a która była odkładana kilka razy z powodu nagłych wydarzeń w świecie.

### Sławny Muzyk Pablo Casals Nie Żyje

San Juan, Portoryko. (UPI) — światowej sławy wiolonczelista i kompozytor, Pablo Casals, zmarł wczoraj po dwutygodniowej chorobie, licząc przy zgonie lat 96. Zgon nastąpił na skutek komplikacji wynikłych z ataku serca i płuc.

Casals był wrogiem wszelkiej dyktatury. Po rewolucji bolszewickiej odmówił występów w Rosji Sowieckiej, a w roku 1939 opuścił Hiszpanię, po objęciu rządów przez gen. Francisco Franco. Casals przez 34 lata znajdował się na wygnaniu, a od roku 1957 w Portoryko, gdzie mieszkał ze swą młodszą od niego o 60 lat żoną — Martą Montañez, lat 36.

Zwłoki Casalsa zostały wystawione na widok publiczny w rotundzie Kapitolu Portoryko, a pogrzeb odbędzie się dzisiaj po południu. Zwłoki złożone będą na cmentarzu narodowym na Isla Verde, po nabożeństwie, które odprawi kardynał Aponte Martinez w katedrze La Piedad. Gub. Rafael Hernandez Colon zarządził trzy dniową żałobę w Portoryko, ku czci sławnego muzyka i kompozytora.

### Richardson Jutro Na TV

Washington. (CT) — Były prokurator generalny Elliot Richardson, który przed kilku dniami ustąpił ze stanowiska, udzieli wywiadu prasowego jutro o godzinie dziesiątej rano, który nadany będzie przez wszystkie sieci telewizyjne.

### Lżejszy Kaliber

"Byłoby dobrze, aby w liczących ankietach personalnych wprowadzić nową rubrykę: poczucie humoru. I zliczyć punkty za to poczucie od 0 do 10. Kto uzyska mniej niż 5 punktów, nie może piastować kierowniczego stanowiska".  
(Łódzki "Głos Robotniczy")

### Obaliła Weto Gub. Walkera

#### Ustanawiając Stanową Radę Wyborczą

Springfield, Ill. (UPI) — Izba Niższa Legislatury stanu Illinois, stosunkiem głosów 158 do 4, obaliła wczoraj weto gubernatora Dan Walkera, ustanowienia cztero-osobowej stanowej rady wyborczej. Senat w ub. tygodniu także większością głosów obalił weto Walkera, wobec czego ustawa staje się prawem.

#### Kara Śmierci

Izba Niższa, stosunkiem głosów 128 do 37, głosowała wczoraj za przywróceniem kary śmierci za morderców. Wnioskodawcą ustawy był rep. Henry Hyde (R-Park Ridge) do której gub. Walker dodał swoje poprawki, a która to ustawa z łatwością będzie przeprowadzona i w Senacie, mimo opozycji liberalnych prawodawców.

Ustawa rep. Hyde, z poprawkami dodanymi przez gub. Walkera, przewiduje, że kara śmierci obowiązkowo musi być nałożona na morderców uznanych winnych w sądzie zamordowania policjanta, strażaka, strażnika więziennego podczas pełnionej przez nich służby; za zamordowanie kilku osób; morderstwo dokonane podczas porwania samolotu lub innego środka transportacji publicznej; morderstwa dokonane za pomocą wynajętego zbrodniarza; jak i

### Nagroda Nobla w Dziedzinie Fizyki

Sztokholm (UPI) — Szwedzka Akademia Nauk podała wiadomość, że tegoroczną nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki otrzymali dwaj Amerykanie — Ivar Giaever z General Electric i Leo Esaki z IBM oraz Anglik Brian Josephson z Cambridge.

Uczeni amerykańscy otrzymali nagrodę za ich wkład w badanie półprzewodników i superprzewodników stosowanych w aparatach elektronicznych.

Anglik otrzymał nagrodę za stworzenie teorii, zwanej "zjawiskiem Josephsona" i dotyczącej przenikania prądów przez barierę tunelową. Teoria ta ma zastosowanie na wszystkich polach elektroniki.

Giaever ma lat 44 i urodził się w Bergen w Norwegii, Esaki ma lat 48 i urodził się w Osaka w Japonii.

### Pobojowisko

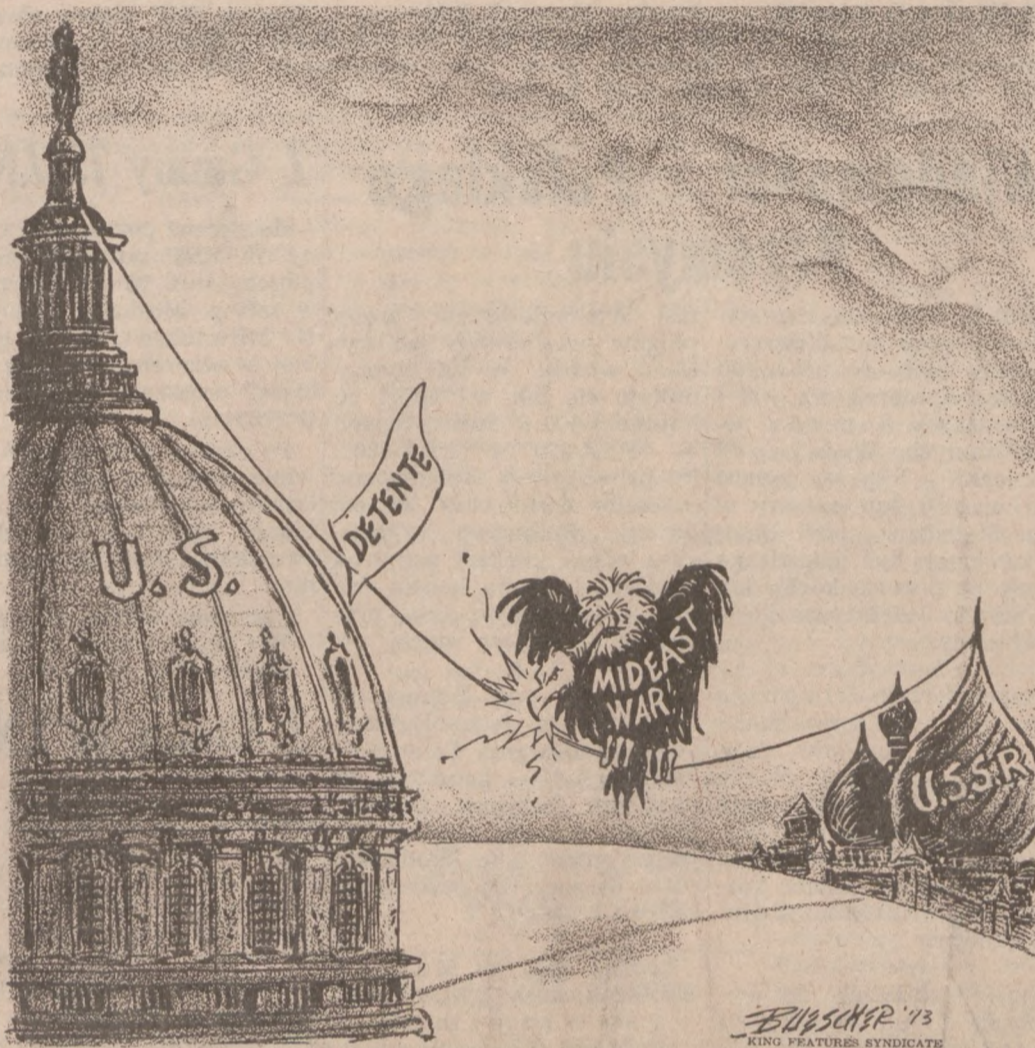
Bejrut. (UPI) — W chwili wejścia wczoraj w życie rozejmu strony wojujące przedstawiały swoje sukcesy następująco:

Izrael — kontroluje 475 mil kwadratowych terytorium egipskiego na zachodnim brzegu kanału i 300 mil kwadratowych terytorium syryjskiego. Czołwki wojsk izraelskich znajdują się w odległości 37 mil od Kairu i 22 mil od Damaszku.

Zniszczono ponad 1,000 czołgów i 240 samolotów egipskich, oraz około 1,000 czołgów i 212 samolotów syryjskich.

Państwa arabskie — Egipt zapisał na swoim koncie 318 samolotów i "setki" czołgów izraelskich strąconych lub zniszczonych. Syria wymienia "setki" czołgów i 324 samolotów. Wojsko jordańskie strąciło dwa samoloty izraelskie, a Irak i Liban po jednym.

### Czy Lina Wytrzyma?



### Trudności Na Froncie Kambodżańskim

Phnom Penh (UPI) — Kambodżańskie wojska rządowe usiłowały przesunąć zewnętrzne linie obronne dalej na północ i południe od stolicy, ale napotykały na silny opór nieprzyjaciela i zostały zatrzymane huraganowym ogniem komunistycznym.

Nie udało się wypad kompanii rządowej w rejonie osiedla Prek Roteang, położonego w odległości 6 mil na północ od Phnom Penh.

Pewnym sukcesem może poszczycić się inna kompania, która wspierana ogniem ośmiu czołgów odepchnęła na odległość mili wojska komunistyczne w rejonie Sala Lekpram przy szosie nr. 5 i na północ od stolicy.

Czerwoni jednak powstrzymali dalszy napór piechurów rządowych, zadając im pewne straty.

Na froncie politycznym premier In Tam, którego sobotnia rezygnacja została odrzucona przez pozostałych członków Wysokiej Rady Politycznej, umocnił swoją pozycję i dokonał poważnych przesunięć na szczeblach rządowych.

Usunięty został ze stanowiska dotychczasowy minister obrony gen. U Say i nowym ministrem został gen. Thapan Ngim, który objął także stanowisko trzeciego wicepremiera.

Inne zadania otrzymał dotychczasowy minister informacji, a skład rządu został rozszerzony do 29 ministrów.

### 5 Ofiar Płonącego Frachtowca

New York (UPI) — Pięciu marynarzy zginęło w pożarze jaki strawił grecki frachtowiec "Eurygenes" w niedzielę w nocy, a 36 marynarzy zostało zabranych z łodzi na Atlantyku, przez statki amerykańskiej straży nadbrzeżnej. Pożar na statku wybuchł o godz. 6:30 wieczorem, gdy frachtowiec znajdował się w odległości 340 mil na południowy-wschód od wybrzeży Nowej Szkocji.

### Czy Przybysze z Innych Planet?

Pascagoula, Miss. (UPI) — Dr. Allen Hynek, astronom z uniwersytetu Northwestern i doradca naukowy amerykańskiego lotnictwa w prowadzonych dochodzeniach — wyjaśnienia niezwykłego zjawiska "latających talerzy" (Unidentified Flying Objects-UFOS), nie lekceważył incydentu jaki miał miejsce przed kilku tygodniami w stanie Missisipi.

Dr. Hynek i dr. James Harder z uniwersytetu Kalifornia, za pomocą hipnozy przeprowadzili badania dwóch robotników doków okrętowych, którzy twierdzili że zostali przemocni zanieśmi do dziwnego statku powietrznego, przez nieludzkich potworów o zmarszczonej skórze, dłoniach o wyglądzie kleszczy i szpiczastych uszach, a następnie zwolnieni gdy stracili przytomność.

Dr. Hynek wcale nie odrzuca możliwości że statek ten jak i jego załoga pochodzili z innej planety. Dr. Hynek twierdził dalej że obaj robotnicy przeszli bardzo wstrząsające wydarzenia i nie należy lekceważyć ich przeżycia które pozostawiło na nich nigdy nie zatarte wrażenie.

### Także Rozejm i Także Krew

Sajgon. (UPI) — Dowództwo sajsjonskie stwierdza, że w ciągu ostatnich 24 godzin komuniści naruszyli rozejm 124 razy.

Od czasu zawarcia rozejmu, albo jak chcą niektórzy "pokoju z honorem", czyli od 23 stycznia, zginęło w Wietnamie 48,151 ludzi, w tej liczbie ponad 10,000 żołnierzy sajsjonskich. Liczba zabitych cywilów wynosi 1,690 osób.

W Wietnamie Poł. zarysowują się też trudności żywnościowe. Prezydent Nguyen Van Thieu wydał żołnierzom rozkaz, aby każde ziarenko ryżu cenili tak samo, jak cenią zboże.

### Podział Opinii w Kongresie w Kwestii Nixona

Washington (UPI) — Przewodzący w Kongresie są niezdecydowani czy mają podjąć kroki dla usunięcia prezydenta Nixona ze stanowiska, po zaskakujących posunięciach jakich dokonał z końcem ub. tygodnia.

Przeprowadzona wśród prawodawców przez agencję UPI ankieta, wykazała że chociaż większość wypowiedziała się za uszczerbieniem kroków — dla usunięcia prezydenta, połowa z nich była zdania że nie należy podejmować żadnych kroków dopóki wszystkie fakty nie będą znane narodowi.

Wśród członków Izby Niższej Kongresu, skontaktowanych przez przedstawicieli UPI, 65 wypowiedziało się za usunięciem prezydenta (59 Demokratów i 6 Republikanów), 50 stanowczo sprzeciwiło się usunięciu Nixona (13 Demokratów i 37 Republikanów), a 107 nie było zdecydowanych jakie zajmą w tej kwestii stanowisko (49 Demokratów i 58 Republikanów).

W Senacie, 19 senatorów — wypowiedziało się za uszczerbieniem kroków w Izbie Niższej dla usunięcia prezydenta (17 Demokratów i 2 Republikanów), jedenastu senatorów sprzeciwiło się temu (2 Demokratów i 9 Republikanów) a 35 nie było zdecydowanych za usunięciem Nixona — to sen. Clifford Case z New Jersey i sen. Edward Brooke z Massachusetts.

### Rutynowy Złodziej

New York (UPI) — Charles Williams, lat 23, został schwytany przez policję na rabunku, gdy piątą niedzielę z rzędu dokonał napadu na piekarnię Baur w Nowym Yorku. Policjanci czekali na "rutynowego" złodzieja w piekarni, zaalarmowani przez właściciela, który poinformował policjantów, że ten sam złodziej za każdym razem zabierał z kasy \$300, czyli razem skradł z piekarni \$1,200 w przeciągu czterech tygodni.

### Gierek Zamroził Ceny Do Końca 1974 Roku

Warszawa. (UPI) — Edward Gierek podał wiadomość, że zamrożenie cen na podstawowe artykuły, wprowadzone po ruchach na wybrzeżu w 1970 roku, zostanie utrzymane do końca 1974 roku.

"Biorąc pod uwagę potrzeby ludności — komitet centralny uznał za konieczne utrzymanie cen podstawowych artykułów spożywczych na obecnym poziomie przez cały 1974 rok" — powiedział Gierek po dwudniowej konferencji partyjnej.

Stwierdził on także, że decyzja w tej sprawie podjęta została mimo trudności, jakie trzeba było pokonać, aby w ciągu minionych trzech lat utrzymać ceny na ustalonym poziomie.

Zamrożenie cen dotyczy mięsa, chleba, produktów mącznych, mleka i cukru.

### Sędzia Sirica Otrzyma Dziś Ofertę Nixona

Washington (UPI) — Adwokaci prezydenta Nixona, dzisiaj przedłożą dystryktowemu sędziemu federalnemu, John J. Sirica, kompromisową ofertę Prezydenta, w sprawie taśm magnetofonowych rozmów — prowadzonych w Białym Domu, — z osobami włączonymi w skandalizującą aferę Watergate.

Prezydent nie zastosował się do nakazu wydanego przez sędziego Sirica dostarczenia taśm do jego osobistej oceny, przedkładając natomiast propozycję kompromisową że dostarczy streszczenie tych rozmów, po sprawdzeniu streszczenia z oryginalnymi taśmami przez sen. John Stennis (D-Miss.).

Decyzja sędziego Sirica może zadecydować o dalszym wyniku kontrowersyjnej konstytucyjnej — wynikłej między Prezydentem a Kongresem, w kwestii tych taśm oraz przywilejów prezydenckich. Prezydent Nixon, jak podają wiarogodne wiadomości z Washington, zamierza w tym tygodniu zwrócić się do narodu drogą sieci telewizyjnych, dla wytłumaczenia zajętą przez niego stanowiska.

Drastyczne posunięcia prezydenta Nixona z końcem ubiegłego tygodnia, zwolnienie specjalnego prokuratora Archibald Cox i asystenta prokuratora generalnego William Ruckelhaus, oraz rezygnacji prokuratora generalnego Elliot Richardson, wywołały ogromną burzę wśród prawodawców w Kongresie.

Wielu z nich domaga się uszczerbienia kroków dla usunięcia prezydenta z urzędu. Przywódcy demokratyczni w Izbie Niższej Kongresu odbyli wczoraj trzy godzinne narady nad tą kwestią. Przywódcą Izby Niższej — kongr. Carl Albert zamierza przesłać rezolucję domagającą się usunięcia prezydenta do Komitetu Sądowiczego Izby Niższej, któremu przewodzi kongresman Paul Rodino, demokrata z New Jersey.

Senacki Komitet Spraw Sądowiczych, — na polecenie przywódcy większości demokratycznej w Senacie, — sen. Mike Mansfield — rozpoczął śledztwo dla ustalenia przyczyn zwolnienia specjalnego prokuratora Cox przez prezydenta.

### Seoul Pochwała

Seoul (UPI) — Rząd Korei Poł. z uznaniem powitał rozejm na Bliskim Wschodzie, zgodny z rezolucją NZ. Rząd Korei Poł. wyraża nadzieję, że rozejm zabezpieczy trwały pokój w rejonie blisko-wschodnim.

### Ciężkie Boje Na Wszystkich Frontach

#### Syria i Terrorysty Arabscy Nie Akceptują Rozejmu

Tel Aviv (UPI) — Wczoraj po południu Egipt i Izrael zaakceptował warunki rozejmu. Działania bojowe zostały przerwane i strony wojujące utrzymały swoje stanowiska, zajmowane w chwili ogłoszenia rozejmu.

Był to jednak rozejm krótkotrwały. — Po 16 godzinach względnej ciszy dowództwo izraelskie wydało rozkaz swoim jednostkom podjęcia walk na nowo w odpowiedzi — na "nieustanne i powtarzające się naruszanie rozejmu".

Egipt ze swej strony odpowiedział podobnym zarzutem. Egipski komunikat wojskowy informuje, że "Izrael atakuje na kilku odcinkach frontu synajskiego i nasze oddziały odpowiadają ogniem".

Radio Kair przerwało nadawanie normalnego programu, aby ogłosić następujący komunikat:

"Czołgi nieprzyjacielskie otworzyły ogień na kilku odcinkach frontu, naruszając postanowienia rozejmu. — Samoloty nieprzyjacielskie bombardują nasze pozycje na zachodnim brzegu kanału, co stanowi jeszcze jedno pogwałcenie rozejmu". — Rzecznik sztabu izraelskiego informuje następująco:

"Wojska nasze atakują koncentracje egipskie po oby-  
(Ciąg dalszy na str. 6-cj)

### Embargo, Ale Tylko Na Papierze

Bruksela (UPI) — Rzecznicy przemysłu naftowego stwierdzają, że mimo gromkich deklaracji państw arabskich embargo naftowe ma jak do tej pory charakter wyłącznie papierowy i z portów arabskich nie dotkniętych wojną ropa naftowa pełnym strumieniem nadal płynie do Stanów Zjednoczonych.

Fachowcy są zdania, — że wprowadzanie przywódcy arabskiego ogłosili embargo i zapowiedź zmniejszenia wydobycia, ale stosowne polecenia nie poszły w teren i przemysł naftowy nadal pracuje na pełnych obrotach, a eksport nie uległ zahamowaniu. Jeżeli poniedziałkowy rozejm stanie się rzeczywistością — pogroźki arabskie pozostaną na papierze.

W praktyce — jedynie Libia i Arabia Saudyjska mogą sobie pozwolić na zatrzymanie eksportu ropy naftowej. Inne kraje arabskie tak bardzo uzależnione są od wpływów finansowych z Zachodu, że na wstrzymanie eksportu na dłuższą metę nie mogą sobie pozwolić.

Kraje zachodnio-europejskie mają w tej chwili rezerwy ropy, wystarczające na pokrycie zapotrzebowania w okresie od 2 do 4 miesięcy. Przy umiarkowanym racjonowaniu zapasy te wystarczą na okres półroczny, — a nawet dłuższy.

### Z Libii Do Egiptu

Bejrut (UPI) — Libijski premier Abdel Salam Jalloud przybył dziś do Kairu przypuszczalnie w celu omówienia sprawy rozejmu, którego Libia nie zaakceptowała.

### Jordania Bojkotuje

Amman (UPI). Jordania zapowiedziała bojkot czterech europejskich linii lotniczych, a mianowicie — Air France, Lufthansa, Sabena i KLM, za przewożenie obojętnych i amunicji do Izraela.

# Kronika z Bridgeportu

## Posiedzenie Gm. 80-ej ZNP w Piątek, 26-go. Sprawa Doboszy i Trębaczy.—Posiedzenia Towarzystw.—Sprawy Lokalne

Pierwsze powakacyjne posiedzenie Gminy 80 odbędzie się w piątek, 26 października, w Domu Polskim im. Adama Mickiewicza, 3312 So. Morgan ul., o 7:30 wieczorem. Spraw jest bardzo wiele do omawiania i załatwienia, delegaci po wypoczyniu 3-ch miesięcy, są prosieni o liczne przybycie na to pierwsze powakacyjne posiedzenie, aby pozostawić wszystkie ważne sprawy.

### Uwaga Klub Polska Wieś Nr. 196 Z.K.M.

Ważne powakacyjne posiedzenie Klubu Polska Wieś Nr. 196 ZKM odbędzie się w przyszłą niedzielę, 28 października, w sali parafialnej św. Barbary, początek posiedzenia o godz. 2 po południu. Na to posiedzenie powinni przyjść wszyscy członkowie i członkinie. Zarząd zdaje sprawozdanie ze swych czynności i prosi o głosy i opinie jak się odbyły w czasie wakacji oraz pracy na rok przyszły. Spraw jest wiele do załatwienia. — Jan Bandur, prezes; Zofia Tor, sekr. prot.

### Książki Do Wypożyczenia

Tow. Oświaty i Biblioteki im. A. Mickiewicza posiada swoją bibliotekę. Około 600 książek, które można wypożyczać tygodniowo lub miesięcznie w środy od 7 do 9ej wieczorem. Zgłaszać się do 3312 So. Morgan ul., zapisać o bibliotekarza p. Franczak, który urzęduje w środy od 7 do 9 wiecz. Są tam książki różnych pisarzy. Trzeba tylko po nie przyjść, zabrać, przeczytać, oddać i zabrać inną. Bibliotekarz pomoże w wybraniu dobrej książki.

### Sprawa Doboszy i Trębaczy Gminy 80 ZNP

W ostatnich kilku tygodniach rozdano ulotki w sprawie zdobycia około 50 młodych dziewcząt i chłopców do wyczerpania się gry na bębnoch, trąbkach, dzwonkach i barytonach. Rozpowszechnieniem tych ulotek zajęła się Zofia Witkowska, która odwiedza szkoły parafialne, aby zdobyć potrzebną liczbę dzieci w wieku 10 lat i wyżej. Najwięcej dzieci zgłosiło się

z parafii Piotra i Pawła, św. Barbary i Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. Na lekcję czwartkową przybyło około 30 dzieci, które skierowane były do nauczyciela muzyki Edwarda Kmieć (Blacky). Do tego czasu brakuje dziewczyny lub chłopca ucznia na majora, który jest bardzo potrzebny. Chętne dziewczęta lub chłopcy mile będą widziani. Nauka darmo, instruktora opłaca Gmina 80. Mundurek bezpłatny na czas nauczania. Lekcje odbywają się w czwartki w sali New National Hall, 3312 So. Morgan od 7 do 9 wieczorem.

### Prośba Do Rodziców

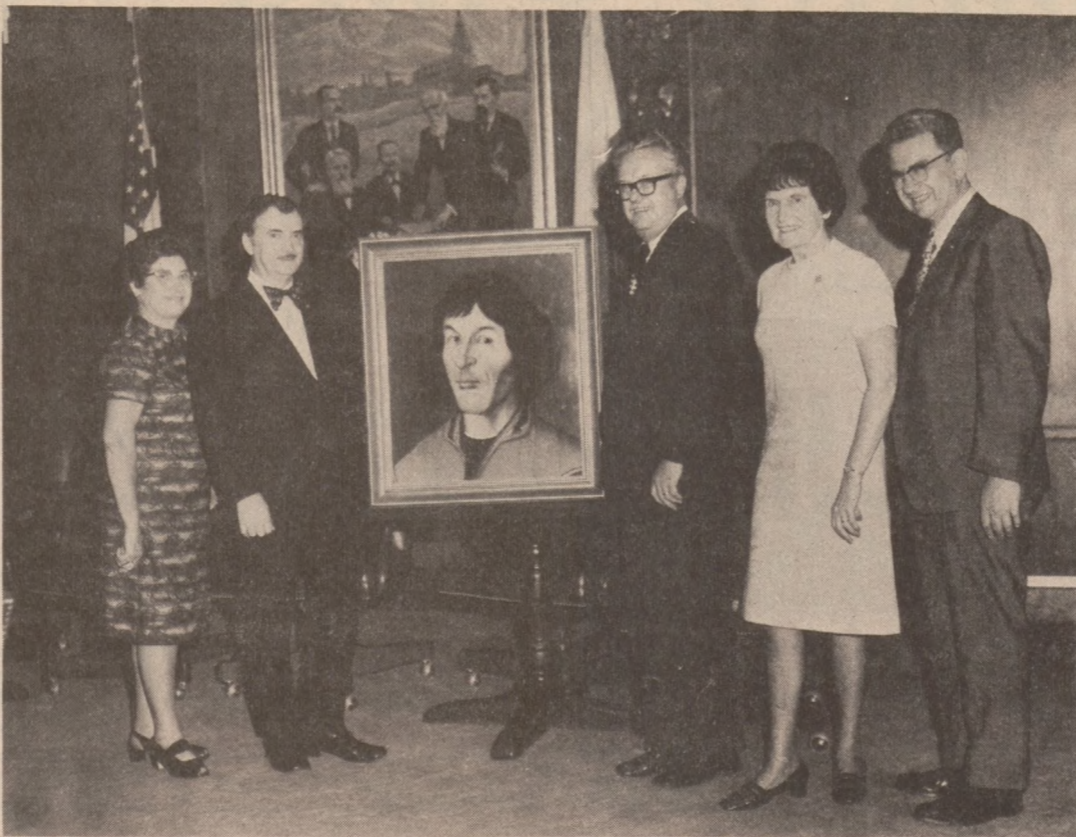
Rodzice mający swoje dzieci w drużynach Doboszy i Trębaczy Gminy 80 ZNP są prosieni aby zapowiedzieli swoim dzieciom aby słuchali instruktora, który ich uczy muzyki i członków Komitetu, którzy znajdują się na sali. Dzisiejsze dzieci nie chcą słuchać ich co ich uczy. Oddział Doboszy Gm. 80 był i będzie jednym z najlepszych w całej organizacji związkowej, o ile dzieci słuchać będą swojego nauczyciela.

### Uwaga Czytelnicy Kroniki Z Bridgeportu

Kronikę z Bridgeportu pisze Władysław Tomaszewski. W tej Kronice ogłasza się posiedzenia towarzystw, zabawy i wiadomości rodzinne, jak złote lub srebrne rocznice małżeńskie, kroniki żałobne, kradzieże, lub inne wiadomości, które zbiera i pisze kronikarz W. Tomaszewski, 2906 S. Archer ave., Chicago, Ill. 60608. Pod ten adres wysyłać można i płatne ogłoszenia, które zbierane są każdego tygodnia. Jeżeli ktoś ma jaką dobrą wiadomość, niech to przysłać pocztą a sprawa będzie załatwiona. Rocznie ślubu podane będą bezpłatnie, inne jak sprzedaż domu lub farmy są płatne. W sprawach sprzedaży i ceny ogłoszeń można porozumieć się telefonicznie — YA 7-9049.

Kronika ukazuje się w Dzienniku Związkowym w środy każdego tygodnia.

## Obraz Kopernika—Cenny Dar Dr E. Różańskiego Dla Biblioteki Z. N. P.



Dr Edward C. Różański z małżonką ofiarowali Bibliotece i Muzeum ZNP piękny obraz Mikołaja Kopernika. Na zdjęciu, od lewej do prawej: Leokadia Różańska; dr Edward Różański; mec. Alojzy A. Mazewski, prezes ZNP; wiceprezesa ZNP Helena Szymanowicz; wiceprezes ZNP Franciszek M. Prochot.

## Wiadomości z Polskiego Przemysłu

Zakłady Metalowe Przemysłu Terenowego we Włoszczowie przystąpiły do produkcji małych betoniarek dla wsi i budowniczych domków w jednorodzinnych. Wydajność betoniarki — lilitupa wynosi około 1000 kg zaprawy w ciągu 8 godzin pracy. Betonarka może być napędzana ręcznie za pomocą korby lub też silnika elektrycznego o małej mocy.

Na periferiach Głogowa rozpoczęto prace przy budowie nowego zakładu dziewiarskiego. Budowniczości wykonali już fundamenty obiektu, na miejscu produkują prefabrykaty żelbetonowe, a w najbliższych dniach rozpocznie się montaż konstrukcji stalowych.

Nowe urządzenie do wytwarzania ozonu opracowano w Instytucie Gospodarki Komunalnej w Warszawie. Jest nim aluminiowa lub stalowa elektroda wykonana w postaci wydrążonego walca lub płaskiej płyty — które powierzchnia pokryta jest specjalnie wytrawionymi ostrzami. Właśnie zastosowanie owych ostrzy chronionych zastrzeżeniem patentowym powoduje stabilizację procesu wyładowań elektrycznych, — podczas których powstaje ozon, znajdujący coraz szersze zastosowanie do oczyszczania wody i ścieków oraz uzdatniania powietrza.

Ruszyła produkcja największej i najnowocześniejszej w Polsce odlewni żeliwa przy rezerwowej WSK. Do ruchu ciągłego włączony został pierwszy z 8-tonowych pieców indukcyjnych, z którego wyciepy posłużyły już do wykonania informacyjnej partii skomplikowanych odlewów, przeznaczonych m. in. dla Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu i Krakowie.

Zakłady opon samochodowych "Stomil" w Dębicy z wyprzedzeniem realizują dostawy eksportowe opon do samochodów ciężarowych dla przemysłu motoryzacyjnego ZSRR. Załoga chce wyprodukować ostatnią serię 8 tysięcy opon do końca września i tym samym wywiązać się z realizacji tegorocznych dostaw zakupionej przez ZSRR serii 20 tysięcy sztuk. W br. debicki "Stomil" rozpocznie też w ramach współpracy kooperacyjnej produkcję opon do radzieckiego samochodu osobowego "Ziguli".

W Sanockiej Fabryce Autobusów podjęto seryjną produkcję nowego polskiego autobusu "Sanok-09". Pierwszy autobus z nowej serii opuścił fabrykę w początkach października br. i od tej chwili codziennie kilka tych pojazdów schodzić będzie z taśmy montażowej. Załoga SFA zamierza dostarczyć do końca br. około 200 tych autobusów, zaś w przyszłym roku wyprodukuje ich 2600.

W fabryce maszyn rolniczych "Agromet - Unia" w Grudziądzu rozpoczęto seryjną produkcję 2 i 3-kiłobowych plugów traktorowych na gęby i zakamionie. Posiadają one oryginalne rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne.

Wielomiesięczne próby plugów potwierdziły ich wysokie walory. W br. wyprodukuje się ich w "Unii" co najmniej 500 w dwóch typach — "PKZ-230" i "PKZ-330". Na przyszły rok zaplanowano przeszło dwukrotny wzrost dostaw. Rolnictwo sygnalizuje jednak większy popyt na te plugi i trzeba będzie dać ich — jak mówią sami producenci — jeszcze więcej.

W Płoni pod Szczecinem trwa rozruch technologiczny nowo zbudowanej fabryki "kermazytu" — kruszywa do produkcji betonów lekkich. Budowa fabryki trwała niespełna dwa lata. Produkcja ruszy na początku października br.

Łódzka Fabryka Maszyn Włókienniczych "Wifa ma" — znana w kraju i za granicą z produkcji maszyn tkackich i przedziałniczych — będzie gruntownie zmodernizowana i rozbudowana. Już w niedłukiej przyszłości "Wifa ma" uruchomi produkcję nowoczesnych maszyn dziewiarskich. Jeszcze w tym roku rozpocznie się tu budowę, najnowocześniejszej w kraju, odlewni elektrycznej. W nowej odlewni zostaną wyeliminowane najcięższe dla robotników operacje technologiczne, a dokonanie odlewu trwać będzie zaledwie kilkanaście sekund. Wydajność odlewni wyniesie około 24 tysięcy ton odlewów rocznie.

W Kozłowie (pow. Miechów) w woj. krakowskim rozpoczęto rozruch technologiczny zbudowanego tu największego w kraju nowoczesnego mylna. Uruchomienie nowego obiektu aktywizując wpłynie na powiat miechowski, który zaliczany jest do spichrza woj. krakowskiego. Otrzymał on pracę kilkadziesiąt osób. Z myślą o załodze wybudowano m. in. blok mieszkalny, w którym zamieszka około 30 rodzin. Powstały też obiekty socjalne.

### Chicago Society — Wieczór "Monte Carlo"

Chicago Society ZNP urządzi Wieczór "Monte Carlo" w sobotę, 27 października, w lokalu własnym pnr. 2222 North Kedzie Ave., początek o godz. 7:30 wieczorem.

Muzyka zapewniona jest przez zespół "The Kaydets", program zaś urozmaiceni przez "Timeless Lifestyles". W dodatku do tego będą różne gry, nagrody — kanapki, posiłki, oraz różne rozrywki dla wszystkich, co przybędą.

### Walne Zebranie Stow. Saperów Pol. w USA

W niedzielę, 28 października, o godz. 2:30 po południu, w Bagatela Club, pnr. 1122 N. Milwaukee Ave. odbędzie się Walne Zebranie Stow. Saperów Polskich w USA.

Upraszają wszystkich członków o przybycie. Za Zarząd — H. Różycki, wiceprezes; — Józef Pszeny, sekretarz.

## HELENA MNISZEK

# ORDYNAT MICHOROWSKI

61 — (Ciąg dalszy)

Nadzieja wzbogaciła się, otucha stroi w złotolite szaty. Rany goją się łatwiej; krzywdy maleją; cierpienia przekwitają lub schną.

Bo serce wszechbytu, serce rozpalone miłością, serce z wiosną nadeszła, balsam kojący kładzie do duszy, kropi płynem czarodziejskim wiary, i natchnienia.

Wszystko się kocha. Tylko jeszcze nie staje na ślubnym kobiercu, jeszcze nie osiąga najwyższej ekstazy. Zaledwo początek niezmiernie piękna — a już zachwyca.

Idzie rozkosz, idzie! Podwaja swój pęd; rozkosz dla ducha dla serc upojenie.

Lucia Elizonowska witała wiosnę w Obronnem, Mieszkała tu od powrotu z Paryża, będąc pod opieką księżnej Podhoreckiej.

Trzy miesiące, przebyte w cichym pałacu, pozostawiły na Luci ślad wybitny. Uspokoila się pozornie, w rzeczywistości jednak walki wewnętrzne nie ustały, tylko były już inne, niż przedtem.

Lucia w pierwszych czasach powrotu swego z zagranicy, spotykała ordynata z pewnym wstydem. Ale widząc jego zadolowanie z powodu zerwania małżeństwa, odczuwając jego serdeczność dla siebie, pozbyła się fałszywego uczucia. Wróciła jej dawno zaginiona swoboda w obcowaniu z Waldemarem; była mu siostrą i spostrzegła z ulgą niezmierną, że gwałtowne przejścia duchowe w Paryżu unicestwiły jej miłość. Uwiellbienie, cześć dla ordynata nie uległy zmianie, ale teraz dziewczyna już umiała nazwać te uczucia po imieniu.

Widowali się dość często stosunek ich z dniem każdym stawał si ęnaturalniejszym. Częściej jednakże Lucia przebywała z Bohdanem, który kończył praktykę w Głęboczych przed wyjazdem na posadę do Biało-Czerkas.

Rozmowy Luci z Bohdmem były wyczerpujące dla niej, ale ich pragnęła. Jego śmiałość poglądów brała Lucię w swe jarzmo, nakazując jej mimowolne poddaństwo.

Bohdan humorem swoim rozbaWił ją, nadał inny kierunek jej myślom, łagodził jej duszę, powracając do zdrowia. O miłości swej nie mówił.

Bawili się z sobą jak dzieci, razem odbywali spacer, razem czytali i grali w bilard. Szukali się wzajemnie. Gdy śniegi stopniały, Lucia i Bohdan lubili zrywać pierwioski po mokrych gajach w Obronnem.

On opowiadał jej wiele ciekawych szczegółów ze swego życia przed poznaniem ordynata. Drażnił ją wybrkami dowcipów i czasem łobuzerską brawurą w obejściu. Sprzeczeki ich bywały częste i nieraz w tonie ostrym. Oburzenia Luci chłopak dowcipnie wymiewał, krytykował pewne jej poglądy, był albo subtelnym, jak rzeźbiarz kamei, lub też nawet szorstkim. Lucia nigdy nie mogła być pewną, jak skończy się ich rozmowa, jak go pożegna po najlepszym powitaniu. Nie zdołała zgłębić jego natury. Zaciekawiała się, gorączkowała i wciąż spotykały ją niespodzianki.

Bohdan opowiadał Luci epizod z Burgu wiedeńskiego; swój zapał do arcyksiężniczki odmalował szczerze, ale go trochę mocniej oświetlił.

Lucię to wyznanie rozgniewało. Nadszała się, nie chciała słuchać poetycznych opisów o arcyksiężniczce, która w słowach Bohdana wyrosła na zaczarowaną królową z bajki. Gdy Bodzio spytał Lucię, co ją tak gniewa, odrzekła chmurnie: — Sądziłam, że Don-Juanem nigdy nie byles.

— Owszem! Ojej! I jakim jeszcze! Maria Beatrycza to taka duchowa słabostka... Miewałem szaty innego rodzaju. Pamiętasz w Warszawie pojedynkę mój o jakąś tam diwę z baletu. No, przedtem była słodka Anni. Z jej objęć wpadłem w uścisk rulety. Maluczko — a nie ujrzelibyście mnie, ale, wedle pojęć księżnej-babki, ten mój pozorny finał był właśnie uwerturą mego życia.

Baronówna nie lubiła takich zwierzeń. Księżna cieszyła się, patrząc na Lucię jakby odmłodzoną. Staruszka przeczuła, co dzieje się w sercu dziewczyny, ale była dyskretną. Bohdana księżna lubiła, ujął ją sobie ocalemieniem Luci od związku z Brochwiczem. Ceniła młodzieńca, że potrafił złamać jej upór, że umiejętnie leczył ją od cierpienia przebytych, że miał na nią wpływ dobroczynny.

Oni się zaś oboje dopełniali. Wysoko Bodzia Lucia umiejętnie normowała; jej kaprysy Bohdan zreźnie obracał w żart; jej smutki rozpraszał, narzucał jej siebie łagodnie, lecz uparcie, tak że w końcu ciągle był w jej myślach. Lucia staczała z sobą utarczki wewnętrzne. Nic nie pomogło: Bohdan porwał ją i podziwem kamień duszę dziewczyny.

Zaczynała się w niej budzić trwoga przed nim. Lucię ogarniał szal niepokojący, bo odczuwała w sobie nowe prądy. Nowe — a inne.

Baronówna chciała się ratować. Wmawiała w siebie, że kocha jeszcze Waldemara. Umyślnie jeździła często do Głęboczych, gdzie mieszkał i pan Maciej; wspominała przeszłość hypnotyzując się nią natarczywie.

Lecz wszystkie te zabiegi były tylko złudzeniem ratunku. Postać Bohdana przesłaadowała Lucię.

Pochłaniał ją cała... Ordynat odgadł w kuzynie miłość dla Luci i wiedział, że pozyska jej wzajemność. Nie dziwił się niczemu, tylko rozmyślał nad psychologią dziewczyny, gdyż była dla niego ciekawą.

Waldemar śledził Lucię badawczo chociaż z ostrożnością. Jej skłonność do Bohdana, wzrastająca niesłychanie szybko, zaczynała go trochę drażnić. Nie mógł sobie uświadomić plastycznie skojarzenia różnych wrażeń, które mu się nasuwały. Czuł jednorazowo: radość z powodu, że Lucia wyzwoliła się ze swej nieszczęśliwej miłości dla niego, że nowe uczucie do Bohdana już w niej kiełkuje, że teraz może być szczęśliwą i... leciuchny cień zawodu, żalu nieuchwytnego jak mgiełka, że jednak Bohdan wziął ją całą, i że ta dawna ubóstwiająca go kobieta jest już pod wpływem innego. Były to wrażenia przykre, ale lekkie i wątłe, rozpylone w ogromie dobrych, radosnych uczuć, jak niemiła woń kantarydy w bujnie rozkwitłym gaju bżów. Ordynata przerażało małżeństwo Luci z Brochwiczem, ale nie stawiał energicznych przeszkód, ponieważ brakło mu w duszy tego, co posiadał Bohdan względem Luci. Nie mając ściśle określonej zasady działania, nie mógł działać. Jej zwrot do Bohdana nie był dla ordynata nawet chwilową podjętą do zatrzymania jej przy sobie. Nigdy nie zmieniłby swej idei przewodniej, która przyczyniła się do odepchnięcia Luci, jednakże denerwowało go nieco jej odejście.

(Ciąg dalszy nastąpi)



## Kącik Ligi Morskiej

Pisze Wł. Tomaszewski

### Zabawy, Posiedzenia Oddziałów.—Jubileusz Oddziału Ster. Nr. 46 L.M.

Przypomnienie dla członków Oddziału Bridgeport Nr. 11 Ligi Morskiej. W każdą pierwszą niedzielę miesiąca odbywać się ma posiedzenie Oddziału Bridgeport na które prawie nikt nie przychodzi po za urzędników, więc za rząd proszę członków o przybycie na następną niedzielę w niedzielę, 4 listopada, do sali im. A. Mickiewicza, 3312 So. Morgan ul. na godz. 2-gą po południu.

Oddział Morze Nr. 57 L. M. A. urządzi "Fall Social" w niedzielę, 11 listopada br. o godz. 1:30 po południu, w sali Zientek Hall, 5154 South Ashland Ave. Prosimy członków i Polonię w Town of Lake ażeby zaszczyliłi nas swoją obecnością. Będzie podana kawa i ciasta.— Bronisława Hackiewicz, przewod.; Helena Suski, prezeska.

Regularne posiedzenie z wyborami odbędzie się w czwartek, 10 listopada br., w sali Zientek Hall, 5154 S. Ashland Ave. o godz. 7-iej wieczorem. Prosimy o liczne przybycie, gdyż jest to roczne posiedzenie i wybory, nadto jest dużo spraw do załatwienia. — Helena Suski, prezeska; Charlotte Jarosz, sekr. prot.

Oddział Syrena Nr. 49 L. M. przy Okręgu 7 im. Orlicz Dreszera — odbędzie posiedzenie w piątek, 26 października w Paradise Hall, o 7:30 wieczorem. Członkowie i członkinie prosieni o przybycie, ważne sprawy są do załat-

wienia. — Franciszek Goryl, prezes; Rozalia Rusin, sekr. prot.

### Jubileusz 25-Lecia Oddziału Ster Nr. 46

Oddział Ster Nr. 46 L. M. w Ameryce będzie obchodził 25-lecie założenia Oddziału. Msza św. zostanie odprawiona w kościele św. Pankracego pnr. 4025 S. Sacramento w dniu 28 października, o 3-iej po południu. Prosimy wszystkie oddziały i okręgi o wzięcie udziału.

W tym samym dniu o 5-iej wieczorem odbędzie się Bankiet w sali Mono, 2959 W. 40-ta ulica. Będzie podana smaczna kolacja, gra doborowa orkiestra. Cena biletu \$6,00 od osoby. Prosimy wszystkich o poparcie Bankietu.

Posiedzenie Oddziału Ster Nr. 46 odbędzie się w środę, 24 października o 7:30 wieczorem, w sali posiedzeń św. Pankracego, 2940 W. 40-ty Plac. Prosimy o obecność na posiedzeniu, są ważne sprawy dotyczące jubileuszu. Prosimy uścić należność za bilety na posiedzeniu. Bilety są do nabycia u sekretarki prot. Wierginii Dembosz, telefon: 585-9556. Adolf Działowy — prezes; Wierginia Dembosz, sekr. prot.

### Samoloty Wywiadowcze

Dopiero obecnie ujawniono, że po zestrzeleniu nad Sowietami samolotu wywiadowczego U-2 od grudnia 1964 w użyciu są samoloty Lockheed SR-71 pod nazwą "Wielki Czarny Ptak" do fotografowania obszarów strategicznych za granicą.

Łata on na takich wysokościach, że niebo ma tam czarną barwę, stąd czarna barwa ochronna samolotu. Samolot ustanowił dwa rekordy światowe — 80,258 stóp wysokości i 2,070 mil/godz. szybkości.

Mi. samoloty te latały wzdłuż granic Chin i ZSRR, kontrolując pas szerokości 30-50 mil. One to wykryły budowę przez techników sowieckich bazy dla łodzi podwodnych na Kubie.

Samolot kosztuje \$24.6 miliona. Jeszcze 10 pełni służbę, reszta w liczbie kilkudziesięciu jest wycofywana do rezerwy. Z czasem ich miejsce zajmą satelity bez załóg, wyposażone w komputery i kierowane na odległość.



MEMPHIS, TENN. — Elvis Presley, niegdys gwiazdor rock-and-roll, znajduje się w szpitalu. Lekarze podejrzewają zapalenie płuc. (UPI)



**Dziennik Związkowy**

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois  
Published Daily except Sundays at  
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.  
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny  
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707  
Telefon wszystkich biur BRUNSWICK 8-8700. Reklampisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

**WARUNKI PRENUMERATY**

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE		DO INNYCH KRAJÓW:	
Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydań	Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydań
Rocznie (1 yr.) \$26.00	Rocznie (1 yr.) \$8.00	Rocznie (1 yr.) \$34.00	Rocznie (1 yr.) \$10.50
Półrocz. (6 mos.) 15.00	Półrocz. (6 mos.) 5.50	Półrocz. (6 mos.) 20.00	Półrocz. (6 mos.) 7.50
Kwartal. (3 mos.) 8.50	Kwartal. (3 mos.) 3.25	Kwartal. (3 mos.) 12.00	Kwartal. (3 mos.) 4.50
Miesięcz. (1 mo.) 4.00			
CODZIENNE (bez soboty)			
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE			
Rocznie (1 yr.) \$18.00	Kwartal. (3 mos.) 6.50		
Półrocz. (6 mos.) 11.00	Miesięcz. (1 mo.) 3.00		



Umieszczone poniżej opinie innych czasopism  
nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

**Zabytkowe Miasta w Polsce**

ZYCIE WARSZAWY. — W Polsce są 542 miasta sklasyfikowane jako zespoły zabytkowe. Większość z nich nie stanowi pereł architektury, co nie zmienia faktu, że — zachowując wszelkie proporcje porównawcze z Zamościem, Toruniem, czy Kazimierzem — wymagają one w takim samym stopniu opieki i ochrony.

Według opinii obiegowych za miasto zabytkowe uważa się takie, w którym jest dużo zabytków. Dla fachowców elementami, które decydują o wartości zabytkowej są zarówno same obiekty, jak cechy struktury przestrzennej całego zespołu, proporcje budynków, sposób architektonicznego rozwiązania bryły, słowem, zachowanie zasad urbanistyki historycznej.

Wśród tych pięćset czterdziestu dwóch miast co najmniej kilkadziesiąt zachowało lepiej lub gorzej wszystkie elementy historycznej struktury przestrzennej. W pozostałych stara zabudowa mieszkalna została wprawdzie częściowo zniszczona, lecz w budynkach młodszych utrzymano cechy tradycyjnej architektury, jak np. w Kaliszu.

Różna jest tych miast wartość, ale każde przedstawia dla badacza interesujący i cenny dokument epoki, stylu, obyczaju. Z tego punktu widzenia oprócz gotyckiego Torunia wartościowy jest także dziewiętnastowieczny Skaryszew w województwie kieleckim ze swoją charakterystyczną zabudową maomiasteczkową.

Pięćset czterdzieści dwa punkty zaznaczone na mapie są również organizmami żywymi. Żyją różnie, lepiej lub gorzej. Lepiej jest w wielu wypadkach miastom małym, których nie naruszyła brutalna pasja unowocześniania. Ale i one mają swoje problemy, zwłaszcza zaś ośrodki, — które utraciły prawa miejskie. Będąc na statusie wsi niełatwo dobijać się o przywrócenie dawnych splendorów, a podziały administracyjne nie skracają drogi do powiatu. Ale nie trzeba nawet tracić praw miejskich, żeby czuć więzy zależności.

Kiedyś architekt bawiący w jednym z miasteczek zaproponował przewodniczącemu tamtejszej rady narodowej, że zrobi projekt stylowej restauracji, która jak ulał pasowałaby do kamieniczki na rynku. — To świetny pomysł — odparł gospodarz miasta — prywatnie jestem za, ale będąc ostatnim, który do tego reki przyłożył. My urządzimy restaurację, przejmie ją gies, zyski pójdą do powiatu, — a miasto zobaczy figę. To po co mi taki interes brać na głowę?

Stanowiąc coś w rodzaju dopustu bożego, miasta zabytkowe nie zawsze cieszą się szczególną sympatią

gospodarzy. Częściej zamiast wartości widziano w nich kłopot, którego należałoby się pozbyć, czemu nie przeszkadza specjalnie system norm prawnych.

Kłopotu tego pozbywano się w różny sposób. Do nielicznych stosowanych należał system przeczekania, aż się te stare domy same rozleżą, żeby zastąpić je nareszcie — szybszym, tańszym, no i nowoczesnym budownictwem. Miast w ten sposób straconych, w których pozostały tylko nieliczne relikty, świadczące o dawnej zabudowie, — jest, niestety, dużo.

Niemniejsze szkody przynosiły niekiedy akcje remontowe, w których wyniku niszczone całą strukturę wewnętrzną budynków, pozostawiając bez zmian jedynie ich fasady.

Jednym z najbardziej rażących przykładów tych istic barbarzyńskich zabiegów są kamieniczki Jeleniej Góry, — reprezentujące specjalny typ budownictwa charakterystycznego dla miast kupieckich usytuowanych — przy głównych traktach handlowych.

W konserwacji miast zabytkowych — jak mówią fachowcy najważniejsze jest zachowanie struktury zabytkowej, co znaczy między innymi dostosowanie nowego budownictwa do starej architektury. Jeśli więc miasto składa się z budynków trzy- lub czteropiętrowych, nie wolno ustawiać obok nich wieżowców.

Za granicą nierzadko nowoczesne budownictwo podtrzymuje dawne tradycje, w miastach zabytkowych Hiszpanii, Francji, NRF buduje się dziś z cegły, stawia wysokie dachy. My również mamy doskonałe, acz niezbyt liczne przykłady utrzymania stylu dawnej zabudowy, choć w mieście Jawor, gdzie dostosowano współczesne bloki mieszkalne do charakteru starych kamienic. Podtrzymywanie tradycji budownictwa regionalnego rzadko jednak bywa zasadą.

Jednym z grzechów głównych, jakie popełnia się wobec miast zabytkowych, jest podporządkowywanie ich na siłę funkcjom współczesnym. Zarzut ten odnosi się przede wszystkim do dużych zespołów urbanistycznych, które, według przyjętej zasady konserwatorskiej, powinny stworzyć nowe centra administracyjno-handlowe. Zabytkowe zespoły staromiejskie mogą być natomiast przyjął tylko te funkcje, odpowiednio do ich struktury, które nie wymagają dużych kubatur, instalacji, dużego ruchu.

Problem ten, nie rozwiązany dotąd w wielu jeszcze miastach, najstrzej rysuje się w Krakowie.

Małgorzata Dipont

**Nowe Formy Współpracy Przemysłu**

GWIAZDA POLARNA — Ostatnio rodzą się nowe formy współpracy przemysłowej między Wschodem a Zachodem. Powstają prawdziwe "joint ventures". Jest to niezwykle istotna sprawa. Przebijając w Stanach Zjednoczonych Breżniew mógł tym swobodniej rozmawiać z Nixonem, że zna on doskonale pięć Achillesa Amerykanów: deficyt surowców energetycznych USA. Myśląc o sowieckich zasobach gazu ziemnego i ropy naftowej Amerykanie dostają zawroty głowy. Mówią: zwięźle: oba kraje wzajemnie się potrzebują. Dlatego też perspektywę kooperacji przemysłowej między nimi przedstawiają się korzystniej niż kiedykolwiek. Akcja "Occidental Petroleum", zakończona podpisaniem w kwietniu br. kontraktu o wartości 8 miliardów dolarów na dostawę do Związku Sowieckiego kompletnych obiektów dla przemysłu chemicznego nie jest przypadkowa i będzie w przyszłości kontynuowana.

Od szeregu już lat koncerty z krajów Zachodu współpracują z przedsiębiorstwami krajów komunistycznych. Do tej pory zawarto już mniej więcej 600 umów o współpracy przemysłowej między Wschodem a Zachodem. Formy tej współpracy są zróżnicowane, już dziś istnieje bowiem kilka wariantów usta-

wieni a organizacyjnego tej kooperacji.

1. Czysta i zwykła współpraca przemysłowa. Klasyczny przypadek występuje wtedy, gdy koncern zachodni deleguje do kraju na Wschodzie grupę inżynierów oraz wysyła sprzęt inwestycyjny, a w zamian za to otrzymują określony procent wpływów od wyprodukowanych i sprzedanych towarów.

2. Kooperacja połączona z bezpośrednimi inwestycjami w kraju wschodnim, czyli tak zw.: "joint ventures". Przed kilku miesiącami wydano w Jugosławii, na Węgrzech i w Rumunii (w Polsce zaś mogą być opracowane) specjalne przepisy upoważniające firmy zachodnie do udziału kapitałowego w przedsiębiorstwach powstających na terenie wspomnianych krajów, z tym jednak, że udziały nie mogą przekraczać 49 procent ogólnej wartości kapitału zakładowego. Dotychczas jednak tę formę kooperacji stosuje się rzadko, gdyż powstaje wówczas znacznie więcej problemów do rozwiązania niż przy prostej kooperacji.

3. Dostawy w czystej postaci patentów, usług, wyposażenia inwestycyjnego, licencji i t.p. Ta właśnie forma jest najczęściej wykorzystywana i już zastosowano między innymi przy budowie na Wschodzie szeregu fabryk samochodów

**W 20-tą Rocznicę Aresztowania**

**Prymasa Polski**

II.

(ciąg dalszy)

**RELACJA TOWARZYSZA WIĘZIENNEGO**

A teraz przedstawimy relację świadka już nie żyjącego. Ks. prałat Władysław Kulczycki z arcydiecezji krakowskiej zmarł — jak już wspomnieliśmy — w lutym 1968 roku. W roku 1957 przebywając na Zachodzie złożył tu swoje wspomnienia i kilka nacię zdjęć amatorskich, które osobiście robił w czasie pobytu w księżdzie m kardynałem Wyszyńskim w Komańcu. Ks. Kulczycki zastrzegł się, że opowiadanie jego może być ogłoszone dopiero o jego śmierci. Spełniając jego wolę dopiero teraz nadaliśmy je na falach radiowych i ogłaszamy drukiem.

Oto jego relacja:  
W ciągu roku 1953 sytuacja Kościoła w Polsce ulegała stale pogorszeniu. Proces biskupa Kaczmarska, nieprzejdźnana postawa Kardynała i gwałtowne ataki na niego, sprawiły, że już w lecie liczyliśmy się w jego otoczeniu z możliwością aresztowania. W sierpniu, z okazji imienin Prymasa, odbyło się zebranie biskupów. Sekretarz Episkopatu, biskup Choromański, z oznakami widocznego wzruszenia zapewniał wówczas księdza Prymasa, że wszyscy biskupi jak jeden mąż stać będą wiernie przy osobie Kardynała i nie pozwolą, by wos spadł mu z głowy. Prymas odpowiedział jednak w tonie, z którego przebiegał jakby powiew sceptycyzmu.

— "Baca," rzucił się na jednego z dwóch umundurowanych dostojników i dotknął jego pozyry. Prymas obojętnie patrzywał rannego.  
Wreszcie o godzinie pierwszej w nocy wyprowadzony został do karetki więzienniczej — tak jak stał — bez kapelusza, płaszcza i bez jakichkolwiek przedmiotów osobistego użytku.

Bezpieka powróciła do Pałacu Prymasowskiego jeszcze tej samej nocy. O godzinie piątej nad ranem aresztowany został biskup Baraniak, którego Prymas Wyszyński zaledwie kilka godzin przedtem przekazał swą władzę w obecności oficerów UB.

**SESJA EPISKOPATU**

Nazajutrz po aresztowaniu Prymasa Polski biskupi zebrałi się w Warszawie na jednej ze swych najbardziej dramatycznych sesji. Jeszcze przed przyjazdem nieomal u każdego z nich zjawiał się jeden z czokowych działaczy PAX'u. Wystąpili w swej prawdziwej, haniebnej roli. Rozesłani zostali przez słynną Lunę Brystygięrową z ultimatum, które brzmiało mniej więcej tak: Następca Prymasa Wyszyńskiego ma zostać biskup Klepacz z Łodzi. Każdy inny biskup, który przyjmie wybór, podzieli natychmiast losy Kardynała. Ci wystąpiący w imieniu katolickim, ostrzegali w szczególności przed wyborem księdza biskupa Dymka z Poznania. Najwidoczniej Bezpieka przypuszczała, że byłby



Na przechadzce w Komańcu.

W dniu aresztowania Księdza Prymasa, na kilka godzin zaledwie przed przybyciem Bezpieki do Pałacu Prymasowskiego, Cyrankiewicz wezwał do siebie biskupów Klepacza i Choromańskiego. Zawiadomił ich, że w ciągu najbliższych godzin Kardynał będzie aresztowany i przedstawił do podpisu znaną "Deklarację" Episkopatu Polskiego. Premier zagroził, że ci biskupi, którzy odmówią złożenia podpisu pod dokumentem, zostaną również natychmiast uwięzieni. Nie po raz ostatni człowiek ten występował w roli nikczemnego władcy.

Aresztowanie nastąpiło w okolicznościach nie zwykłe dramatycznych. Na samym wstępie doszło do gwałtownej wymiany zdań między nieznanym mi z nazwiska dygnitarzem Bezpieki a biskupem Baraniakiem, ówczesnym sufraganiem Prymasa. W pewnym momencie oficer UB chwycił ręką za rekołęsi rewolweru, i zagroził, że zastrzeli na miejscu bpa Baraniaka. Kardynał z największym spokojem zaprzeczył go wtedy, dlaczego nie strzela. "Może pan zabić na miejscu biskupa Baraniaka i mnie. Odda pan w ten sposób największą przysługę Kościołowi."

Prymas oświadczył, że nie uwierzy w nakaz aresztowania dopóki nie usłyszy potwierdzenia tego z ust samego Bieruta. Skomunikował się następnie niezwłocznie z Belwedrem i zażądał połączenia z Bolesławem Bierutem, który podszedł do telefonu i oświadczył, że przyjmuje na siebie pełną odpowiedzialność za nakaz aresztowania. Prymas odłożył słuchawkę i powieścił wówczas przedstawicielom Bezpieki, że dobrowolnie Pałacu Prymasowskiego nie opuści. W chwili, gdy funkcjonariusze UB podszedli do Prymasa, by ująć go pod rękę, ogromny ples Kardynała

on najbardziej prawdopodobnym kandydatem.

Teraz zebrałi się w Warszawie w tym dramatycznym dniu bezpośrednio po aresztowaniu głowy Kościoła w Polsce, biskupi mieli powziąć decyzję, czy podpisać tekst oświadczenia zredagowanego i podsunętego przez Cyrankiewicza — czy też odrzucić je wybierając więzienie. Wszyscy obecni po kolei odmawiali objęcia przewodnictwa zebrania. Okazało się, że jest tylko jeden chętny do tej roli. Jest nim ksiądz Kazimierz Łagosz, jedyny w tym gronie "ksiądz patriota," narzucony przez reżym wikariusz kapitulny we Wrocławiu. Obecni zaapelowali wówczas do księdza biskupa Klepacza, który z rezygnacją i z największą niechęcią uległ w końcu namowom i zgodził się przewodniczyć, traktując to zadanie jako ciężkie poświęcenie.

Po długich, bardzo dramatycznych deliberacjach, biskupi doszli ostatecznie do wniosku, że dla ratowania Kościoła przed zniszczeniem, nie mają innego wyboru i muszą deklarację podpisać. Jedynym obecnym na zebraniu, który kategorycznie odmówił złożenia swego podpisu i do końca nie dał się przekonać, był ksiądz Adelbert Zink, wikariusz kapitulny w Olsztynie, autochton z Warmii. Po powrocie do diecezji warmińskiej został natychmiast aresztowany i przesiedział pięć miesięcy w więzieniu.

**WYMUSZONA DEKLARACJA EPISKOPATU**

Podyktowana przez Cyrankiewicza deklaracja była w treści swej straszna. Biskup Kaczmarek został w niej poptoniony po nazwisku, a ksiądz Prymas bezimiennie. Deklaracja mówiła o tym, że Episkopat nie dopuści na przyszłość do wypaczenia porozumienia z rządem z 1950 roku i przeciwstawia się politycznej postawie "pewnego odtamu hierarchii."

(ciąg dalszy nastąpi)

**Nauka z Szantażu**

Wstrzymanie przez państwa arabskie dostaw ropy naftowej nie będzie miało większego znaczenia, ponieważ tylko 4-5 procent zapotrzebowania Stanów Zjednoczonych pokrywa Bliski Wschód. Ale decyzja Arabów powinna być ostrzeżeniem, że uzależnianie się od dostaw ropy arabskiej pozbawi rząd swobody ruchów na terenie międzynarodowym.

Na szczęście Stany Zjednoczone nie muszą "legać szantażowi Arabów. Własne wydobycie ropy w połączeniu z importem z krajów nie-arabskich powinno zaspokoić potrzeby gospodarki pod warunkiem, że zastosujemy daleko posuniętą oszczędność w używaniu tego cennego paliwa. Rząd posiada już plany akcji na wypadek poważnego kryzysu. Prezydent uzyskał prawo ustalenia pierwszeństwa potrzeb i zmuszenia przemysłu naftowego, by stosował się do zaleceń rządu.

Ograniczenie dostaw ropy przez Arabów może odczuć bardzo silnie Europa Zachodnia i Japonia. Nasz rząd powinien poważnie i życzliwie odnieść się do projektów solidarniej akcji wszystkich odbiorców ropy arabskiej przeciw szantażowi politycznemu i niezmiernie uzasadnionej podwyżce cen.

Szantaż Arabów może mieć dodatnie skutki — przyspieszy realizację planów zwiększenia własnego wydobycia ropy i zastąpienia jej węglem, gdzie tylko jest to możliwe. Wiemy, że na wybrzeżu północnej Alaski znajdują się poważne źródła ropy, ale "eko-

lodzy" z pomocą sądów zablokowali budowę rurociągu. Poważne źródła ropy znajdują się również wzdłuż wschodnich wybrzeży kontynentu w Atlantyku.

Wobec ogromnego zużycia ropy naftowej, wszystkie znane zasoby nie wystarczą na długo. Dlatego pierwszorzędnego znaczenia nabiera uzyskanie prawie nieograniczonych zapasów węgla, który w wielu wypadkach może zastąpić ropę. Niemcy w czasie wojny, a więc 30 lat temu, produkowali benzynę z węgla. Jeżeli ich metoda nie była ekonomiczna, należy ją udoskonalić.

Równocześnie z rozwojem środków zastępczych powinniśmy podjąć wysiłki zmniejszenia zużycia ropy. Najwięcej ropy spalają samochody. Należy więc przyspieszyć rozbudowę sieci kolejek elektrycznych na terenie metropolii wielkomijskich, co wyeliminuje w części samochodów jako środek dojazdu do pracy. Budowa mniejszych samochodów zużywających mniej benzyny może poważnie przyczynić się do złagodzenia kryzysu energii. Największe znaczenie będzie miało jednak udoskonalenie motoru nie-spalinowego, by w przyszłości zastąpił motor spalinowy.

Trudności zawsze były bodźcem dla Amerykanów do szukania rozwiązań. Możemy być pewni, że szantaż Arabów przyspieszy realizację projektów, które uniezależnią Stany Zjednoczone od dostaw ropy naftowej z zagranicy. Dostosowanie się do zmienionych warunków jest podstawą przetrwania.

**Francja Nadal Oporna**

Wydawało się, że Francja wycofała się z swej opornej postawy w ramach Paktu Atlantyckiego oraz wyraziła zgodę, aby Europa Zachodnia jednolicie ustosunkowała się do problemów wynikających z współdziałania ze Stanami Zjednoczonymi. Było przecież wręcz zaskakujące, że kraje Wspólnego Rynku zgodziły się, aby był jeden rzecznik ich interesów w rozmowach z Washingtonem.

Tymczasem taka ocena była przedwczesna. Paryż chce nadal grać solową partię i właśnie ujawnił to jasno w nocy do państw NATO, dotyczącej sprawy rozmów ze Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie "Nowej Karty Atlantyckiej".

Paryż uważa, że rozmowy powinny objąć jedynie zagadnienia obrony, pozostawiając na uboczu zagadnienia wymiany handlowej i systemu monetarnego. Washington zaś sugerował, aby rozmowy objęły wszystkie dziedziny, militarne, ekonomiczne, monetarne i dyplomatyczne, bo przecież w tych wszystkich dziedzinach ważne jest, aby sojusznicy NATO nie prowadzili sporów, ale uzgodnili

wspólną postawę, wynikającą ze wspólnych interesów.

Stanowisko Francji ma wynikać z obawy, aby przez problem amerykańskiego udziału w obronie systemu NATO nie wynikły rzekome zobowiązania Europy Zachodniej do ustępstw ekonomicznych wzmiann za bezspornie przeważający udział Stanów w sile wojskowej NATO.

Co więc nastąpi? Doniesienia z Brukseli, gdzie mieści się siedziba Wspólnego Rynku i NATO wskazują, że stanowisko Francji jest odosobnione i inne kraje sojuszu podejmą dyskusje z Washingtonem w szerokiej płaszczyźnie wszystkich spornych zagadnień, aby wypracować ową zaproponowaną "Nową Kartę Atlantycką".

Mimo to nie można lekceważyć oporów Francji, bo przecież od czasów prezydentury de Gaulle właśnie Francja stwarzała spore trudności w ramach Sojuszu Atlantyckiego. Prez. Pompidou zdaje się i w tej sprawie nawiązywać do polityki swojego poprzednika.

**Młodzi, Dorosli Według Prawa**

Coraz więcej stanów przyznaje prawa dorosłych młodym ludziom, obniżając granice wieku poniżej 21 lat. Dotyczy to praw kupowania, posiadania domów na własność, spełniania obowiązków na ławach przysięgłych, kupowania alkoholu itp.

W tym roku 10 stanów obniżyło granice wieku dla pojęcia dorosły do 18 albo 19 lat i łącznie 43 stany uznają młodych za dorosłych wobec prawa.

Wśród tych stanów 15 obniżyło granice wieku do 18 lat, ale z wyjątkiem prawa kupowania i picia w miejscach publicznych alkoholu. W siedmiu stanach młodzi dorosli poniżej 21 lat mogą kupować tylko piwo lub wino, ale muszą mieć 19 albo 20 lat.

Te wszystkie zmiany prawne wynikają z 26 Poprawki do Konstytucji, która przyznała prawo głosowania w wyborach federalnych osobom mającym ponad 18 lat. Uznano bowiem za słuszne, że skoro młodzi ludzie mogą spełniać swoje obowiązki żołnierskie, powinni mieć i prawo głosowania.

Ale są nadal środowiska, które nie godzą się z tymi nowymi uprawnieniami ludzi poniżej 21 lat, bo uważają, że mimo wszystko młodzi ludzie mogą być narażeni na złe wpływy (przy używaniu alkoholu) oraz wykorzystywani w sprawach gospodarczych. Jest to zagadnienie napewno sporne i nie może być traktowane szablonowo, bo przecież młody człowiek ponad 21 lat też może być lekkomyślny i naiwny w postępowaniu życiowym, a z drugiej strony młodzi ludzie poniżej 21 lat mogą wykazywać cechy typowe dla dorosłych.

Problem prawidłowego wykorzystywania uprawnień obywatelskich wiąże się z dzie-

dziną wychowywania młodych pokoleń, a więc z oddziaływaniem przede wszystkim domów rodzicielskich, a następnie szkół. Sfera światopoglądu religijnego też odgrywa tu poważną rolę.

Bardzo ładnie, że społeczeństwo uznaje prawa młodych i znosi ograniczenia, jakie poprzednio istniały, ale jednocześnie właśnie starsze społeczeństwo musi dbać, aby przyznając młodym swoje własne uprawnienia nie ograniczało się do formalistki tylko, ale wyraźnie zaznaczało obowiązki typu wychowawczego. Mimo wszystko bowiem młodzi dorosli powinni mieć świadomość, że w korzystaniu z nowych uprawnień występują nie tylko korzyści, ale i społeczne obowiązki.

**To i Owo**

Utarto się powszechne mniemanie, iż kolor czerwony wybitnie drażniący działa na byka i z tych powodów w czasie corridy toreadorzy drażnią go płachtą o tej barwie.

Jest to pogląd z gruntu fałszywy. Zarówno byki jak i cały szereg innych zwierząt, jak np. konie, psy, koty itp., w ogóle nie rozróżniają kolorów, będąc stuprocentowymi daltonistami. Byka w czasie corridy drażni nie barwa, ale ruch płachty, którą powiewa toreador.

W Washingtonie księgarz sprzedawał po cenach zniżonych książkę pod tytułem: — "Tysiąc sposobów łatwego dojścia do majątku". Wyprzedaż książki wynikała z faktu, że księgarz zbankrutował.

## Z Bocznej Trybuny Sportowej

POLSCY RAJDOWCY W CHICAGO

la Polish Fiat 125p Rally Team.

Niesamowita ciżba zrobiła się w niedzielę po południu na ulicy Milwaukee, niedaleko Central Park. Przed salą bankietową Wonderland Ballroom — dosłownie tłumy Polonii witały polskich rajdowców i oglądały z wielkim zainteresowaniem polskie Fiaty 125p, które już mają za sobą trzy rekordy światowe. Witań polskich rajdowców w ców w tak 'humnie i tak serdecznie, jak może żadną ekipę przedtem.

Polacy, sportowcy i sportowa Polonia po sukcesach Polaków w różnych dziedzinach ocenia wysoką klasę polskich osiągnięć i jest dumna z naszych sportowców i wita ich serdecznie. Radość była wielka gdy nadjechał wóz z Robertem Muchą i dyr. Zakładów Fiata w Warszawie. W kilka minut później zjechał pod salę bankietową Jaroszewicz drugim Fiatem 125p. Witawatomom na cześć polskich kierowców i wozów na których zdobyli trzy rekordy świata nie było końca, gdyż opóźnione zostało przyjęcie na ich cześć.

Dużo ciekawych oglądało wozy z bliska, kazano otworzyć maski samochodów, — gdyż chciano stwierdzić jego "wnętrzości". Przez przeszło godzinę sympatycy kierowcy polskiego Rally Team, Mucha i Jaroszewicz z uśmiechem na ustach odpowiadali na tysiące pytań odnoszących się do polskiego Fiata i rekordów świata—Fiata 125p, który ostatnio na rynku europejskim zdobył b. wielką popularność.

Od Norberta Muchy dowiedzieliśmy się, że 13 października delegacja polskiego Fiata w towarzystwie wicemin. Trepczyńskiego została przyjęta przez sekretarza ONZ K. Waldheima. W skład delegacji wchodził—R. Mucha, Andrzej Jaroszewicz i dyr. Jerzy Korzarowski — którzy jako przedstawiciele polskiego Fiata wręczyli Sekr. ONZ Patere Krysztalową z napisem Polish Fiat Rally Team, a w końcu meczu: sześciu graczy U.S. '72 opuściło boisko wdając się w bijatykę z widzami poza boiskiem. Sędzia odekładał kilka minut, a ponieważ gracze U.S. '72 nie wracali na boisko, odgwiżdżał koniec meczu 10 minut przed czasem. Uznanie należy się graczom Wisły, że nie dali się sprokocować do udziału w bijatyce, U.S. '72 jako gospodarze sami "podcięli sobie gardło". W Wiśle wyróżnili się spokojem: R. Prędko, J. Sienkiewicz, poświęceniem B. Trzop, B. Surowski, G. Willman oraz Henryk Białas, kierownikiem technicznym zagrał Wisły. Duże brawa należy się Wiśle za świetne zakoczenie sezonu. Miejmy nadzieję, że liga ukarże U.S.'72 za niesportowe zachowanie się i chuliągostwo.

W niedzielę 21 października delegacja Polish Rally Team złożyła kwiaty pod nowo odsłoniętym pomnikiem Mikolaja Kopernika przed Planetarium Adlera, miała również spotkanie przed południem w polskim klubie sportowym Eagles, a popołudniu przyjęcie z bankietem w Wonderland Ballroom — urządzone przez klub sportowy Wisła i Fundację im. Gen. Wł. Sikorskiego.

Z Wisłą i Fundacją im. G. Sikorskiego — tak liczne organizacje brały udział w przyjęciu, że sala Wonderland wypełniona była po brzegi. Organizatorzy bankietu dzięki polskiej prasie, programowi radiowemu i telewizyjnym, organizacjom społecznym, bratnim klubom i towarzystwom — za współudział, za swój wkład i solidaryzowanie się z zasłużonymi, starymi, polskimi organizacjami w Chicago, t.zn. z "Wisłą" i Fundacją im. Gen. Sikorskiego. Jak wiadomo — Wisła już od 1927 r. pracuje na polu sportowym dla polskiej młodzieży. Natomiast Fundacja im. Gen. Sikorskiego od roku 1959 pracuje dla oświaty w Kraju i budowała szkołę w Polsce, oddana do użytku w 1972 roku.

Współpraca Wisły (E. Mazur, prezes), Fundacji im. K. Sikorskiego (K. Sowa), prezes) i Zenona Kwiatkowskiego (mistrz ceremonii i współorganizator), była doskonała i im należą się również słowa uznania. Komitet organizacyjny dziękuje sportowcom z Polski za przywiezienie samochodów i kontakt ze sportową Polonią, a Polonii za szczerze przyjęcie rekordzistów świata.

### JUNIORZY WISŁY BJA GREEN-WHITE 3:2

Był to trudny mecz dla juniorów Wisły. Green-White po remisie z juniorami Eagles (1:1) zagrałi zepchnięciem Wisły na 4-te miejsce. Do przerwy juniorzy zespołu polskiego zdobyli dwie świetne bramki: pierwszą zdobył M. Kuczyński, ale w chwili strzelania został tak sfaulowany, że niezdolny był do dalszej gry i będzie musiał leczyć kontuzję. W chwili późniejszej Krzysztof Gielniewski silnym strzałem w dolny róg podwyższył na 2:0.

Jednak po zmianie stron — Green-White wykorzystali — jak twierdził w rozmowie z nami Rogoza — dwie pomyłki obrony Wisły i wyrównali na 2:2. Na trzy minuty przed końcem meczu — Krzysztof Gielniewski przebojem zdobył trzecią bramkę dla Wisły i dwa cenne punkty, oraz bezapelacyjne drugie miejsce w Dyw. "A". Prócz zdobywców bramek świetnie grali: — R. Czyżewski, K. Drodz, E. Gawrylycz, M. Faustmann, S. Oparowski, Ch. Labuda, S. Młynarczyk i M. Turek. — W bramce dobrze grał M. Drodz. Juniorzy Wisły obecnie trenowani przez Antoniego Rogozę (trener z Polski) zdali swój egzamin. Trzeba przyznać iż w nowych kostiumach prezentowali się dobrze.

### WISŁA — U.S. '72 2:0

Sensacja! Mistrz drugiej ligi zespół U.S. '72 przegrał jedyny mecz w tym roku. Wisła prowadziła do przerwy 1:0 ze strzału J. Kwiatkowskiego. Wynik podwyższył wspaniałym strzałem Wojciech Tofilo. W bramce Wisły świetnie grał Edward Drodz. Po przerwie zawodnicy U.S. '72 zaczęli grać brutalnie, na co sędzia zareagował, wyrzucając jednego gracza z U.S. '72. Za brutalną grę dał ostrzeżenia — trzem innym.

Na kilkanaście minut przed końcem meczu: sześciu graczy U.S. '72 opuściło boisko wdając się w bijatykę z widzami poza boiskiem. Sędzia odekładał kilka minut, a ponieważ gracze U.S. '72 nie wracali na boisko, odgwiżdżał koniec meczu 10 minut przed czasem. Uznanie należy się graczom Wisły, że nie dali się sprokocować do udziału w bijatyce, U.S. '72 jako gospodarze sami "podcięli sobie gardło". W Wiśle wyróżnili się spokojem: R. Prędko, J. Sienkiewicz, poświęceniem B. Trzop, B. Surowski, G. Willman oraz Henryk Białas, kierownikiem technicznym zagrał Wisły. Duże brawa należy się Wiśle za świetne zakoczenie sezonu. Miejmy nadzieję, że liga ukarże U.S.'72 za niesportowe zachowanie się i chuliągostwo.

### EAGLES WYGRYWA ZE SPARTĄ 2:0

Na bankiecie dowiedzieliśmy się że drużyna Eagles wygrała kolejny mecz ligowy ze Spartą 2:0. Już od początkowego gwizdka sędzia zastępczego, gdyż sędzia wyznaczony nie stawiał się na boisko — drużyna Eagles nacierała na bramkę gospodarzy, jednak zawodnicy zespołu polskiego nie mogli znaleźć drogi do bramki, jak to się już często zdarzało w poprzednich meczach. — Ale obserwatorzy tego meczu twierdzą, że i Sparta miała kilka doskonałych pozycji, — jednak obrona Eagles pod kierunkiem starszych doświadczonych graczy potrafiła odeprzeć groźne ataki Sparty.

W tym meczu Eagles zagrał dużo lepiej niż w poprzednich i dlatego więcej z gry miał zespół polski. Po pięknej grze gwry i silnym strzale Jurka Stankiewicza, bramkarz obronił połowicznie, puszczając piłkę z ręki, przytomnie grający Adam Guzik znalazł się przy piłce i umieścił ją w siatce. — Również druga bramka zagrana była z linii obrony do Jurka Stankiewicza, który szybkim podbiegiem, nie zatrzymując piłki silnie plasowanym strzałem — prosto w okienko umieścił piłkę w siatce. Kibice twierdzą, że mecz był ładnie zagrany i mógł podobać się nawet najbardziej wybrednym 'smakoszom' piłki nożnej.

Krystyna Brzozowska

## Marksizm Rosyjski Czy Carat Komunistyczny?

Chyba już przeszło od lat pięćdziesięciu od rewolucji październikowej najcięższe i żelazne umysły wolnego świata rozważają namiętnie zagadnienie: kogo należy winić za krwawy terror, absurdałne eksperymenty przeprowadzane na olbrzymim, bezbronym króliku, jakim są narody państwa sowieckiego, a po drugiej wojnie światowej i ponad sto milionów spośród narodów europejskich, oddanych przez Zachód w ręce zbrodniczych laborantów komunistycznych.

Jedni w długich wywodach usiłują przekonać świat, że wszystkiemu złu, które warzy się w kotle sowieckim, winien jest narzucony Rosji poroniony płód filozofii marksistowskiej; że naród rosyjski jest niewinny, bezbronna ofiarą, a carat był najodpowiedniejszą dla tego narodu władzą w ówczesnych warunkach.

Inni twierdzą wprost przeciwnie, że komunizm sowiecki nie mógłby powstać w żadnym innym kraju prócz Rosji, że znalazł tam glebę przygotowaną przez warunki historyczne, ekonomiczne, fatalizm i mistycyzm wrodzonej duszy rosyjskiej, przez poczucie misji dziejowej, którą z czasów caratu było szerzenie prawostawia i ekspansja terytorialna, obecnie jest szerzenie komunizmu i zdobycie dla niego całego świata.

Zdania są podzielone, żadna strona nie idzie na ustępstwa, każda widzi sytuację w czarnobiałych kolorach. W jednym wypadku głównym winowajcą jest Rosja, która przy swym wiekowym obciążeniu niewolnictwem nie jest zdolna do prawdziwej demokracji. W drugim — wyłącznym źródłem zła jest marksizm, przewieziony do Rosji w krytycznym dla niej momencie w osobach Lenina i towarzyszy.

Nie warto zastanawiać się tutaj nad opiniami historyków, socjologów i polityków zachodnio-europejskich oraz amerykańskich. Nie znają oni przeważnie wystarczająco Rosji i jej historii, a zatem wierzą temu, co im sowiecka propaganda do wierzania podaje. Są między nimi i tacy, którzy znają prawdę ale ze względów oportunistycznych ("korzyści" ekonomicznej współpracy z kontynentem sowieckim lub strach przed różnym, nieobliczalnym przeciwnikiem) udają, że wierzą w dobrą wolę Sowietów.

Uderzają mnie natomiast skrajne opinie wśród polskich znawców zagadnienia "Rosja — ZSRR". Są to przeważnie ludzie, którzy znają zarówno Rosję carską jak i sowiecką. Młodość ich przypadła na rządy carskie w Rosji. Byli między nimi niepodległościowcy, którzy dostrzegali niebezpieczeństwo, jakie groziło ze strony rosyjskiej niepodległościowym dążeniom europejskich narodów. Spośród tych właśnie, trafnie oceniających rzeczywistość, wyszli bojownicy o naszą niepodległość.

Była jednak i inna grupa Polaków, którzy przeżywali swą młodość w Rosji i pozostawali pod jej urokiem. Jak wiadomo, epoka, w której urodziliśmy się i przeżyliśmy naszą młodość, jest naszą najbliższą ojczyzną. Można nie ruszyć się nigdy z miejsca swego urodzenia, przeżyć w nim młodość i wiek dojrzały i czuć się w nim obco na starość. Zmieniła się epoka. Jesteśmy zakorzeniemi duchowo w tej, która minęła. Nasz ubytok sił witalnych nie pozwala nam zapuścić korzeni w nowej, stare nie znajdują przyzwyczajony w odmienionej glebie, żyjemy duszą w epoce, której już nie ma. Z odległości lat, które dzielą nas od młodości, epoka miniona nabiera kraszy, której może nie posiadała w tym stopniu, bo jest przeciwieństwem naszą najbliższą bezpowrotnie utraconą ojczyzną. W młodości mieliśmy wolę walki ze złem i siły do niej, bo przecież nigdy otaczający nas świat nie był doskonały. Wierzyliśmy, że potrafimy zmienić rzeczywistość zgodnie z naszymi ideałami. Na starość widzimy, że siły zła są większe od naszych, a trwałość jego dłuższa od naszego życia. Odwracamy się zatem od obecnej rzeczywistości ku minionej, upiększonej przez podświadomie dobieganie wspomnienia, żyjemy "lepszą" przeszłością. Tym tylko mogą sobie wytłumaczyć sympatycy do Rosji z okresu przed pierwszą wojną światową.

Nie będę twierdzić że w Rosji carskiej nie było pod wieloma względami łatwiej żyć niż w Sowietach bo byłoby to nieprawdą! Jeżeli życie w Rosji carskiej było dla narodów jej podległych czyszczeniem, to życie w Sowietach jest pięknem. Jeżeli Rosja pod caratem była "zandarmem Europy" to Rosja sowiecka jest potwornych rozmiarów smokiem o olbrzymim apetycie. Siły i środki do pochłonięcia całej ludzkości dał jej — a właściwie dał rządzącej nią bandzie gangsterów — komunizm pochodzenia zachodnio-europejskiego, ale ukształtowany według recepty rosyjskiej.

Marksizm był utopijną filozofią społeczną, zrodzoną w określonej epoce rozwoju ekonomicznego Anglii — to wszystko. Kiedy myślę o przeniesieniu go w warunki rosyjskie — wyobrażam go sobie jako przedwcześnie urodzone niemowlę którego organy nie były jeszcze w pełni rozwinięte. W Rosji wyczerpanej wojną, miotającej się w chaosie rewolucji, włożono to przedwcześnie urodzone dziecko do inkubatora. I tu dochodzimy do najważniejszego punktu: jakie elementy kształtowały dalszy rozwój tego noworodka?

Ciemnota mas, które carat utrzymywał w analfabetyzmie, aby nie czytały bibuły propagandowej. Tym łatwiej było je teraz przekonać kłamliwą propagandą usnąrządzającej klikki. Co więcej znalazł w tym inkubatorze noworodek marksistowski? Organizowaną i rozbudowywaną od Iwana Groźnego służbę terroru i szpiegostwa wewnętrznego, katęge sybirską i pracę przymusową, łagry i więzienia dla przeciwników ustroju. Znalazł dowolne przetrucanie ludności (już od czasów Katarzyny II!) na krańcach imperium, rusyfikację narodów nierosyjskich i zmuszanie do zmiany religii na prawosławie; armie "czynowników" ludzi bez skrupułów, wykonujących ślepo rozkazy władzy, a równocześnie okradających kraje, w których sprawowali władzę. Znalazł jaskrawe różnice w uprzywilejowaniu i standardzie życia różnych warstw społecznych...

Wszystko to znalazło się w inkubatorze, w którym kształtował się marksistowski podzutek. Istniały więc już ramy działania, w których mieli tworzyć nowy świat samowładczy władcy Rosji według nie wypróbowanych jeszcze teorii. Dołączono do zwartości tego "skarbcza" walkę klas i "grabi grabionnoje". Odebrano klasom posiadającym wszystko, nie wyłączając życia. Ziemię oddano chłopom chciwym własnego gruntu, aby potem odebrać im wszystko prócz życia (czasem zdarzało się, że tracili życie) i stworzono sochwozy, które dotychczas jeszcze nie mogły wyżyć narodów Rosji. — Stworzono większą jeszcze armię "czynowników", aby pilnowali nowego porządku w państwie, które rządził bezapelacyjnie wszystkim dziedzinami życia podległych mu narodów. Rozbudowano więzienia i łagry dla opornych. Stworzono największą na świecie armię trzymaną w żelaznej dyscyplinie, rozbudowano arsenał wojenny, który może w każdej chwili zagrozić wszystkim krajom świata, nie wyłączając Stanów Zjednoczonych. I stworzono piątą kolumnę działającą na wszystkich kontynentach, a stosując wszelkie możliwe metody: "gospodarczą współpracę", "pokojowe współżycie", "wymianę kulturalną" idącą zawsze w jednym kierunku — spoza żelaznej kurtyny ku wolnemu światu, "współpracę" techniczną i naukową, — którą dla ściślejszego określenia istoty rzeczy należałoby nazwać szpiegostwem.

Tak oto powstała nowa rzeczywistość sowiecka. Do starego naczyńa wiano nowy zaczyn i wyrosło trujące ciasto, zwane leninizmem-stalinizmem, obecnie markizmem-leninizmem. Z mezaliansem carsko-marksistowskiego powstał potwór sowiecki.

Ani naród rosyjski, ani marksizm, poroniona filozofia społeczna, nie są wyłącznymi przyczynami zła. Nieodpowiednie ziarno zasiano w nieodpowiednim gruncie, w nieodpowiednim momencie i odpowiednimi rękami. Zniwo jest bardzo obfite.

Dziennik Polski — Detroit



Polish soccer team in action against the English on Wembley Stadium in London Oct. 17. Poles in lighter uniforms. The match ended in a tie, 1:1. However because of earlier victory 2:0 Polish team advanced to the finals of World Championship '74.

## Jackie Stewart, Driving Champ, Retires From Racing

London — Jackie Stewart, 1973 world champion and winner of more grand prix races than any other driver in motor racing history, announced his retirement. He had won 27 Grand Prix races, a record. "As of today, I am no longer a racing driver," the 34-year-old Scot said. "I have retired and I am very happy about it." He made his decision known at a special celebration here marking his triumph in this year's Formula One competition.

The retirement of the three-time world champion comes as no surprise. Since winning the Grand Prix over-all titles in Ken Tyrrell and Matra cars in 1969 and in Tyrrell's own car in 1971, Stewart was known to be strongly considering retiring from the sport that reputedly earns him upward of half a million dollars annually. He has several commercial commitments which will keep him close to racing, however.

He suffers from bleeding ulcers and midway through the 1972 season was forced to withdraw from several races for treatment.

He is also known to have been profoundly affected by the deaths of eight top racing drivers in the last five years, beginning with that of his close friend, Jim Clark, on the

Hockenheim, West German Racing Circuit in 1968.

The most recent victim was Stewart's Tyrrell-Ford teammate, Francois Cevert. The 29-year-old French driver was killed during a practice lap for the United States Grand Prix at Watkins Glen, N.Y., recently. Stewart withdrew from the event, which would have been his 100th grand prix race.

"I decided to retire way back on April 5," Stewart told the gathering here. "But I could not announce my decision before today." However, he did tell Tyrrell so that the team's head could make future plans.

"At no time has my wife given me any pressure about leaving motor racing," Stewart said in explanation on why he was quitting. "It would have been an unreasonable strain for her if I had said in April that I would still drive in five, then four, then three grand prix until the finish of the season."

John Young Stewart was born June 11, 1939, in Milton, Dumbartonshire, Scotland. The son of a garage owner and former motorcyclist racer, Stewart wanted to go into racing but met with parental opposition. Instead, he took up clay-pigeon shooting, excelled and very nearly became an Olympic marksman.

## Halloween Night Full Of Boxing

There will be 22 rounds of preliminary fights before Chicago's Rocky DiFazio meets Rosario Zavala of Mexico in a 10 round middleweight rematch at Aragon Ballroom, Halloween night, October 31, promoter Irving Schoenwald announced today.

Schoenwald said he still was arranging an eight round semi-windup which will match two middleweights.

Jim Thorpe, Bloomington, Illinois, will meet Reynaldo Martinez of Milwaukee in a six round bout at 160 pounds, Joe Armour and Ralph Hernandez of Chicago will meet in a four rounder at 150 pounds, and Myron Kowal (Kowalewicz) and Tim Adams of Chicago in a four rounder at 140 pounds.

Schoenwald said the first bout would start at 8:30 p.m., bringing the feature into the ring about 10 p.m.

Meanwhile DiFazio, unbeaten with two draws in 12 pro fights, has begun heavy workouts at the Navy Pier gym, working every night between 5 and 5:30 p.m. Zavala will work at the same gym when he arrives the week of the fight.

Contracts for the fight call for each of the main eventers to weigh 153 and DiFazio, though he has been heavier, said he anticipated no problem making that weight. "I'm about 154 or 155 right now, and I think I'll be faster with another pound or two off," he said.

## Riva Ridge Sets Mark

Rive Ridge, the 1972 Kentucky Derby and Belmont Stakes winner, broke the track (Aqueduct) record for 1 1/2 miles as he galloped to a remarkable three-length victory in the 23rd running of the Stuyvesant. Under a cool ride by Edde Maple, the 4-year-old Meadow Stable colt stalked the pace-setters, then rushed past them at the top of the stretch.

Rive Ridge ran the distance on a fast track in 1:47, clipping a fifth of a second from the previous mark set by Sinatra on ia frozen surface in December, 1964. Forage finished second and True Knight was third in the field of nine.

The first-place purse of \$34,320 pushed Riva Ridge's career earnings to \$1.1-million. He returned \$3.40 for \$2 as the 7-10 favorite of a crowd of 22,550.

## Foster To Fight In South Africa

Bob Foster, the light-heavyweight champion, will get \$200,000 for a history-making fight in South Africa, which could draw a crowd of 100,000 the Associated Press reported recently.

Foster, a black, will defend his title against Pierre Fourie in Johannesburg Dec. 1 in what will be the first racially mixed fight in South Africa's history.



Oakland A's manager Dick Williams (L) puts his arm around second baseman Mike Andrews in dugout before World Series game with N.Y. Mets. Sunday the A's defeated Mets in the decisive seventh game to cling championship of the world. Dick Williams resigned however as manager of the club. (UPI)

**POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO NADAWANE CODZIENNIE W KOLEJNOŚCI NADAWANIA**

**"PORANNY DZWONEK"**  
Stacja WOPA  
Codziennie  
od 6:30 do 7:30 rano  
Sobota 11 - 11:30 rano  
Niedziela 1 2 po poł.  
MICHAŁ PRZEMYSKI  
Kierownik

**ROBERT LEWANDOWSKI**  
Stacja WSBC—1240 KC  
Codziennie 7 - 8:30 rano  
2 3 po poł. w niedzielę  
ROBERT LEWANDOWSKI  
Właściciel

**PROGRAMY RADIOWE JANA CAPUTY**  
W NIEDZIELE  
WJOB — 1230 KC (Hammond, Ind.)  
1:30 do 2:00 po poł.

**"UNCLE" HENRY CUKIERKA**  
SKOCCZNA POLSKA MUZYKA  
Niedziela 8:00 - 9:00 rano  
— i —  
2:00 - 3:00 po południu  
oraz  
Sobota  
8:00 - 9:00 rano  
1:00 - 2:00 po południu  
WTAQ (1300)

**CHET GULINSKI SHOW**  
Stacja WOPA — 1400 KC  
Poniedziałek do piątku  
4:00—4:30 po południu  
Sobota 12:00—12:30  
Niedziela 10 rano - 1 po poł.  
Niedziela 3:00—3:30 po poł.  
Stacja WYLO -- 540 KC  
CHET GULINSKI  
dyrektor programów  
Oficjalne Święta  
11:00—12:00 w południe  
Stacja WTAQ — 1300 KC  
CHET GULINSKI  
TV SHOW  
Sobota 5—6 wieczorem  
Kanał 26

**GODZINA SŁONECZNA LIDI PUĆIRSKIEJ**  
Stacja WEDC  
7 dni w tygodniu  
8:30 - 9:30 rano

**"TONY PIENKOWSKI SHOW"**  
Stacja WTAQ—1300 KC  
Codziennie 9:35-10:00 rano  
"GODZINA MIĘDZYNARODOWA"  
Stacja WTAQ—1300 KC  
Sobota 6:35 - 7:30 wiecz.  
JADWIGA i ANTONI PIENKOWSCY. Kierow

**"POLSKA W MUZYCE. PIEŚNI I SŁOWIE"**  
Stacja WOPA  
Codziennie od 12 w poł.  
do 12:30 po poł.  
Adam Grzegorzewski  
Kierownik i Zarządca

**"KAWALKADA"**  
Stacja WOPA  
Codziennie o 1, 3:30 i 6:30  
oraz o 8-jej wiecz.

**DR. W. SIKORA**  
Producent i Właściciel  
"GŁOS POLONII"  
WOPA — 1490 KC  
Codziennie  
od 4:30 po poł.  
do 6-jej wiecz.

W Soboty 4 - 6:30 wiecz.  
pp. Mgr. JOZEF i SŁAWA MIGAŁOWIE. Właściciele

**KŁOPOTY SIEKIERKÓW"**  
Stacja WOPA—1490 KC  
W Każdy Wtorek, Środę,  
Czwartek Piątek  
7 - 7:30 wiecz  
Kierownik  
BRONISŁAW ZIELIŃSKI  
Anonserzy  
PELAGIA i BRONISŁAW MROZOWIE

### Opowieść o Katyniu Gub. Furcolo

Boston, Mass. (N.D.) - Profesor historii na uniwersytecie Boston, M.K. Dziewanowski napisał wysoce pochwalną ocenę powieści gub. Furcolo, o "Spotkaniu w Katyniu" (Rendezvous at Katyn). Recenzję prof. Dziewanowski opublikował w półroczniku rozkładzie "Sunday Herald Advertiser".

Obserwacja i uwagi prof. Dziewanowski mają to szczególne znaczenie, że był on oficerem Armii Polskiej, która dostała się do niewoli sowieckiej. Był nawet w tej grupie oficerów, których przed masakrą katyńską ułokowano w obozach Kozielsku i Ostaszkowie. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności - udało mu się zbiec na wolność.

Podając treściwy przebieg wstrząsającej tragedii katyńskiej, której szczegóły znane są ogółowi naszych czytelników, prof. Dziewanowski pisze: -

"Miałem biegłych i doświadczonych polityków którzy również potrafili napisać dobrą powieść. Foster Furcolo, były gubernator i kongresman ze stanu Massachusetts należy do tej nielicznej grupy. W latach 50 był członkiem Kongresjonalnego Komitetu Dla Zbadania Masakry Katyńskiej.

"Tak się odkrytymi faktami przejął, że na nich oparł swą znakomitą napisaną powieść: - jest to historyczne sprawozdanie z pierwszych ręki. Przeciwnicy są rzeczy i w i s t y m i ludźmi, a opisane wypadki o-

wierają się na faktach. Widzimy tu zajęcia, które wywarły wpływ na dalszy bieg dziejów".

Powieść gub. Furcolo - "Rendezvous at Katyn" można nabyć w Marlborough House, 230 Marlborough St. Boston, Mass. 02116, w cenie \$2 za egzemplarz.

### Trudne Zadanie Petersena w Aferze Watergate

Washington (UPI) - Po zwolnieniu specjalnego prokuratora Archibald Cox, prokuratora w sprawie afery "Watergate", prowadzenie dalszego śledztwa znalazło się ponownie w rękach asystenta prokuratora generalnego Henry E. Petersena, który zapoczątkował to śledztwo w Dept. Sprawiedliwości.

Cox rzekomo wstrzymał się z wydaniem oskarżeń przez Federalną Ławę Przysięgłych, które miały być wydane przeciwko kilku wysokim byłym urzędnikom Białego Domu, na okres późniejszy, t.j. do decyzji sądu w sprawie dostarczenia mu taśm magnetofonowych i innych dokumentów z biura prezidenta Nixona, odnoszących się do afery "Watergate".

Petersen musi teraz podjąć decyzję czy wniesie oskarżenia przez Coxa oskarżenia przeciwko byłym urzędnikom Białego Domu, oraz czy prowadzić będzie dochodzenia w sprawie przekroczenia praw korporacyjnych w donacjach składanych na kampanię prezydencką. Cox przed usunięciem go ze stanowiska, uzyskał przyznanie się do winy przedstawicieli trzech dużych korporacji amerykańskich, że nielegalnie złożyli zasobniejsze fundusze na kampanię prezydencką.

Petersen, najwyższy rangą zawodowy urzędnik Departamentu Sprawiedliwości, przeprowadził śledztwo w sprawie Spiro T. Agnew, doprowadzając do ustąpienia Agnew z urzędu wiceprezidenta Stan. Zjedn. w dn. 10-go października b.r. po przyznaniu się do winy w jednym wypadku przekroczenia prawa podatkowego.

Po zwolnieniu Cox, cały sztab biurowy specjalnego prokuratora w liczbie 81 pracowników, włączając 39 adwokatów, został przeniesiony do Dept. Sprawiedliwości. Petersen jest szefem wydziału kryminalnego tego departamentu.

### "O Sowieckiej Polityce Zagranicznej"

Znany sowietolog amerykański profesor Wolfgang Leonhard ogłosił na łamach "Foreign Affairs" artykuł pod tytułem: "Aspekty wewnętrzno-polityczne nowej rosyjskiej polityki zagranicznej".

Nie ulega wątpliwości, że kierownictwo rosyjskie przyjęło bardziej giętką i bardziej umiarkowaną linię w swej polityce zagranicznej, szczególnie w odniesieniu do mocarstw zachodnich. Co więcej - ton wypowiedzi prasy sowieckiej o Zachodzie jest zbyt umiarkowany, aby nie zwracał uwagi.

Dokonawszy przeglądu stosunków w Związku Rad, do chwili śmierci Stalina - profesor Leonhard nie podziela optymizmu niektórych sowietologów, a zwłaszcza niektórych rządów zachodnich. - Przede wszystkim podnosi, że Kreml w ostatnich latach zastrzył ogromnie swoją politykę wewnętrzną.

"Po zmianie kursu na wiosnę roku 65 reformy postalińskie stopniowo usuwano, wprowadzając politykę coraz surowszą, przemielczającą wszystkie istotne dziedziny życia w Rosji. Tajna policja, której władze ograniczono w okresie destalinizacji i którą wtedy często krytykowano, znalazła się znów na pospiesnym miejscu. Dano jej nowe kompetencje. Odwzrost w dziedzinie kultury zastąpiono ostrzejszą linią. Cenzura stała się teraz prawie tak surowa, jak za czasów Stalina. - Wprowadzono przez Chruszczowa w październiku roku 61, system rotacyjny, przewidujący periodyczne zmiany personalne na wszystkich stanowiskach partyjnych i państwowych - został zniesiony. Rozpoczęta za Chruszczowa reforma gospodarcza została znacznie rozwodniona. Przywrócono też centralne ministerstwa gospodarcze, zniesione w okresie destalinizacji. - Wpływ armii na społeczeństwo wzrósł od upadku Chruszczowa. Silny nacisk kładzie się na nacjonalizm rosyjski. Ludność nierosyjska republik związkowych nakłania się stale, by się uczyła języka rosyjskiego, a urzędnicy Wielkorusi nie chcą używać języka ludności miejscowej. Absolutyzm szkół z rosyjskim językiem wykładowym faworyzuje się kosztem absolwentów innych zakładów. Politykę tę uzupełnia świadomie planowane przesiedlanie Rosjan do nierosyjskich republik związkowych, często motywowane względami politycznymi. Porównanie siódmoświatowej ludności z roku 70 i 59 dowodzi, że w ciągu jedenastu lat osadzono półtora miliona Wielkorusów w Azji Środkowej, ponad milion na Ukrainie i przeszło 250 tysięcy w krajach bałtyckich. Na dwudziestym czwartym Zjeździe Partii Breżniew podniósł, że "w formowaniu, wzmacnianiu i rozwijaniu ZSSR największa rola odegrał Wielkorusi". W ten sposób po raz pierwszy od toasty Stalina z maja roku 45 po zwycięstwie nad Trzecią Rzeszą naród rosyjski wniesiono znów ponad wszystkie inne narodowości.

Stanowi to wyraźną oznakę, że w najbliższych kilku latach Kreml będzie prowadził politykę wzmocnienia rosyjskiej polityki wewnętrznej. Wszystkie te wydarzenia polityki wewnętrznej znalazły odbicie w zmianach ideologicznych. Zniknęły tezy, którymi Chruszczow przygotował i usprawiedliwił destalinizację, jak zasada "legalności socjalistycznej", "państwa całego społeczeństwa", a zwłaszcza "wzajemności kultu jednostki".

Tymczasem - zdaniem profesora Leonharda - warunki życia w Związku Rad, a zwłaszcza stosunki gospodarcze wymagały i wymagają czegoś innego, właściwie - wręcz odwrotnego: "Trzeba dać dyrektorom, inżynierom i naukowcom większą swobodę działania, trzeba uwolnić gospodarkę i naukę z pęt biurokratycznej, partyjnej, ideologicznej kurateli, trzeba przejść do bardziej nowoczesnego, racjonalnego, giętkiego, liberalnego ustroju. Oznacza to nie tylko przetrzygnięcie pozostałości terrorystycznych właściwości ustroju, ale też odstąpienie od prawa partii do interwencji wszędzie i o każdej porze. Terror musi być zastąpiony rządami prawa: nakazy z góry winny być uzupełniane oddolną współpracą oraz inicjatywą wchodzącą od społeczeństwa."

Tak oto, jak dowodzi profesor Leonhard, zaostrenie kursu wewnętrznego w Związku Rad znalazło się w kolizji z potrzebami i wymaganiami życia. Powstały w ten sposób bardzo dotkliwe braki. A by im zaradzić - Kreml po sporach we własnym gronie postanowił zwrócić się do państw zachodnich, co mu narzuciło zmianę linii polityki zagranicznej.

"Reasumując, obecna bardziej umiarkowana linia polityki Kremla wobec Zachodu jest wynikiem trzeźwej, realistycznej oceny: chęci scementowania dłużej trwałej współpracy naukowej i technologicznej z przemysłowymi państwami Zachodu; chęci uniknięcia walki politycznej na dwa fronty oraz postulatu stopniowego i starannego zwiększenia wpływu Moskwy w Europie. Toteż bardziej umiarkowanej polityce zagranicznej Kremla w stosunku do Zachodu towarzyszy próba wzmocnienia i rozszerzenia hegemonii Rosji nad państwami Europy Wschodniej.

W ostatnich latach presja Moskwy na te państwa nie tylko nie maleje, ale nawet wzrasta. Innymi słowy przywódcy z Kremla zainicjowali świadomie politykę wiodącą do zbliżenia z Zachodem, aby m.in. uniknąć liberalizacji rosyjskiej polityki wewnętrznej". Kierownictwo kremlońskie nie obawia się bardziej, niż otwartej walki między różnymi grupami i ścierania się różnych tendencji, a więc takiego rozwoju stosunków, który by prowadził w ZSSR do pluralizmu politycznego. Taka też jest przyczyna, dla której Kreml łączy umiarkowaną politykę zagraniczną z zaostreniem kursu wewnętrznego.

W gruncie rzeczy winny złośliwych dysydentów rosyjskich już w roku 70 i 71 wyraziło obawę, że z chwilą gdy Kreml uporządkuje swe sprawy zagraniczne, będzie mógł przystąpić do wielkiego ataku na "ruch demokratyczny jak liberalni dysydenci siebie nazývają. Celem przywódców z Kremla jest więc wyraźne wyciągnięcie jak największych korzyści handlowych i technologicznych od Zachodu oraz zażniwienie śrubby wewnątrz samego ZSSR, dalsze ograniczenie swobód społeczeństwa i stawianie tamy przednikowi do Rosji idei z zagranicy".

Po takiej analizie wewnętrznych przyczyn polityki zagranicznej Kremla profesor Leonhard przystępuje z kolei do wniosków, które, jego zdaniem, płyną dla Zachodu: "Czy Zachód może skorzystać z wymiany handlowej oraz (tak potrzebnych Rosjanom) osiągnięć technicznych, by wpływać na sytuację wewnętrzną w samej Rosji i w Europie Wschodniej? Na pytanie to nie ma łatwej odpowiedzi. Wszystko zależy od sytuacji międzynarodowej i od możliwości danego kraju w danej chwili. Złagodzenie sowieckich przepisów emigracyjnych wobec Żydów było wyraźnie przypadkiem specjalnym. Mogą być jednak i inne.

Trzeba w każdym razie stwierdzić, że rozszerzenie zakresu współpracy Zachodu z Rosją kosztem niezależnych interesów narodów Europy Wschodniej na dalszą metę - nie służyłoby sprawie prawdziwego zbliżenia Wschodu z Zachodem. Nie powinno się też zapominać o ludności ZSSR, a szczególnie o liberalnych intelektualistach - dysydentach. Udzielanie im pomocy w ich próbach i dostarczanie im informacji, których pragną, zwłaszcza dzięki programom radiowym rozgłośni zachodnich - jest więc nie podważaniem odrębności, lecz wnoszeniem f u n damentów pod taką rodzaj wolnej wymiany, która nadałby odwróceniu realna treść i znaczenie.

Jest rzeczywiście korzystnie z nowych zmian polityki rosyjskiej, by poprawić stosunki między Wschodem a Zachodem, ale również ważna rzeczą jest pamiętać o sytuacji wewnętrznej w Rosji, która stanowi o tych zmianach. Normalizacja stosunków pomiędzy Wschodem a Zachodem niepodobna zacieśniać do traktatów pomiędzy rządami. Jeżeli ma być prawdziwą i trwałą - musi obejmować także i stosunki pomiędzy samymi społeczeństwami. - To jest właśnie prawdziwy problem odwrócenia. Zbliżenia pomiędzy Wschodem a Zachodem nie należy mierzyć ilo-

### Cmentarze Samolotów

Kiedy wczesną wiosną przed dziesięć z górą laty Holenderzy przystąpili do prac melioracyjnych, których końcowym efektem miało być wydarcie Morzu Północnemu i Izelskiemu wiele setek hektarów ornej ziemi - nikt nie przypuszczał, że przy tej okazji odżyje wiele zapomnianych już tragedii wojennych. Osuszone sukcesywnie polodery zaczęły ujawniać ogromne cmentarzysko samolotów bojowych z czasów II wojny światowej, należących kiedyś do lotnictwa wojkowego Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i hitlerowskiej Luftwaffe.

Maszyny te śmiertelnie trafiały przez artylerię przeciwlotniczą lub zestrzelone podczas walk powietrznych spadały do akwenów Morza Północnego i Izelskiego. Trzeba było wielu lat, aby ostatecznie wyjaśnić ich tragiczny koniec i nie tylko jeszcze do niedawna los zagrob samolotów.

Jedno z największych cmentarzy samolotów na terenie Holandii umiejscowione było w rejonie polderów Oostelijk Flevoland. Podczas osuszania błota na tych terenach od kwietnia 1960 roku do września 1963 roku znaleziono aż czterdzieści wraków różnych samolotów bojowych. Osuszone polodery odsłoniły szereg ciężkiego, czterosiłkowego bombowca amerykańskiego typu B-17, resztki brytyjskich bombowców "Wellington" i "Lancaster", myśliwskich "Spitfire", wielocylowych "Mosquito". Cmentarzysko samolotów kryło również resztki samolotów bojowych Niemiec hitlerowskich: Junkersa Ju-88, Messerschmitta-109 i 110, Heinkla-111.

Botnitskim terenem w rejonie Oostelijk Flevoland wydarto również tajemnicę bombowca typu "Gotha-IV" z okresu I wojny światowej. Samolot i załoga zostały uznani za zaginione w październiku 1917 roku podczas wykonywania lotu bojowego.

Od momentu zakończenia wojny aż do chwili obecnej na depresyjnych, osuszanych terenach nadmorskich Holandii odnaleziono około 600 alianckich i hitlerowskich samolotów. Zdecydowanie większą część ich zagrob (reszta ratowana się skokiemi ze spadochronem) przez wszystkie lata wojenne znajdowała się na listach jako "missing" - zaginione.

Jak dotąd nie udało się tam natrafić na wraki samolotów bojowych, które oprócz znaków brytyjskich lub amerykańskich - miałyby na kadłubie biało-czerwoną zachownicę. A przecież tylko z samej Anglii do lotów bojowych nad Niemcy startowały tak oznakowane "Wellingtony", "Liberatory" czy "Lancastery". Z baz brytyjskich wylatywały wiele polskich załóg, które do dziś uważane są za zaginione.

### Chóry Polonijne

Uroczystym koncertem galowym w koszalińskim amfiteatrze i wręczeniem nagród zakończył się II Festiwal Chórów Polonijnych. Przez 10 dni w miastach i miasteczkach województwa koszalińskiego rozbrzmiewała polska pieśń i pieśni różnych narodów.

"Spodziewaliśmy się milego przyjęcia, przecież wiemy jący są Polacy, ale to co nas spotkało przeszło najsmielej nawet oczekiwania. W Słupsku otrzymaliśmy po koncercie 24 koszcie róz. Wszyscy mieliśmy łzy w oczach i my na estradzie, i zgromadzeni na widowni. Jak wrócimy do Stanów Zjednoczonych opowiemy jak gorąco nas tu przyjmowano. Jestem pewna, że na III Festiwal przyjedzie kilka chórów z USA" - powiedziała p. Danuta Krużyska, członek chóru "Chopin z Gary w stanie Indiana.

W festiwalu brało udział 10 chórów z Czechosłowacji, Francji, Danii, Niemieckiej Republiki Federalnej i USA. Chór "Chopin otrzymał puchar min. spraw zagr.

ścią konferował na szczyście ani rozmiarem wymiany handlowej, lecz przede wszystkim stopniem wolnej wymiany idei i kultury pomiędzy narodami. Bo nowa uelastyczniona polityka zagraniczna Kremla pozwalała mu na kontynuowanie twardej polityki represji wewnętrznych".

Profesor Leonhard, jak widać, nie ma nic przeciwko odwróceniu. Pragnie jedynie odwrócenia prawdziwego, zbliżenia pomiędzy narodami, a nie tylko uśmiechów pomiędzy rządami.

### Legislatura Przywraca Karę Śmierci

(Ciąg dalszy ze str. 1-szej)

morderstwa dokonanego podczas zbrojnego napadu, gwałtu, podpalenia, porwania, jak i za gwałt nad dzieckiem. Ustawa przewiduje, że kara śmierci winna być nałożona po sprawdzeniu przez trzyosobowy zespół sędziów, do której z powyższych kategorii zbrodni należy zaliczyć dokonane morderstwo.

### Rada Wyborcza

Gub. Walker zabiegał o mianowanie przez niego pięciu-osobowej Rady Wyborczej, przewidując powołanie do tej rady niezależnych polityków. Legislatura stała się sprzeciwiała się prośbom gubernatora, twierdząc że uchwalona przez Le-

gislaturę ustawa została przyjęta przez prawodawców po wielu latach pracy i kompromisów między grupami politycznymi.

Przyjęta przez Legislaturę ustawa przewiduje, że gubernator wybierze dwóch Republikanów i dwóch Demokratów do Stanowej Rady Wyborczej, z przedłożonej mu przez przywódców Legislatury listy ośmiu kandydatów. W razie równej liczby głosów w Radzie, nazwisko jednego z członków Rady drogą loterii będzie wyciągnięte i jego głos unieważniony. Nowa konstytucja stanowa przyjęta w roku 1970 przewiduje, że Stanowa Rada Wyborcza musi ustalić jednolity regulamin wyborczy obowiązujący w całym stanie.

### Wczoraj Rozejm-Dzisiaj Znowu Walki

(Ciąg dalszy ze str. 1-szej)

z Izraelem, najbardziej bojowy Irak zadeklarował pierwszy, że nie uzna rozejmu. Rząd Jordani zapowiedział, że podporządkuje się rozejmowi.

dwóch stronach kanału, - a izraelskie czołgi uderzyły na pozycje egipskie na zachód od kanału". Nie było ani chwili rozejmu na froncie północnym, - ponieważ Syria nie zaakceptowała rezolucji rozejmowej. Podobnie potraktowali zabiegania NZ terrorysty arabscy. Komunikat syryjski mówi, - że dzisiaj rano artyleria izraelska i samoloty zbombardowały wioskę Arna i okolice wioski na wschodnich stokach góry Hermon.

Nie ma żadnej wzmianki - czy Syryjczycy odpowiedzieli ogniem, natomiast wiadomo, że nie zaprzestali walki palestyńskie organizacje terrorystyczne.

Według palestyńskiej agencji prasowej Wafa "organizacje palestyńskie koncentrują swoje ataki na różnych obiektach w Izraelu, używając różnych rodzajów ciężkiej i średniej broni".

Komunikat izraelski z tego frontu mówi o strąceniu przez pilotów Izraelskich 10 samolotów syryjskich.

Z państw arabskich, uczestniczących w obecnej wojnie

### Weryfikacja b. Żołnierzy A.K.

Informujemy zainteresowanych, że Komisja Weryfikacyjna działająca w Londynie przy Zarządzie Głównym Koła b. Żołnierzy Armii Krajowej będzie przyjmowała i rozpatrywała prośby o weryfikację posiadanych awansów i odznaczeń tylko do dnia 31 grudnia 1973 r. Po tym terminie nowe zgłoszenia przyjmowane nie będą.

Koło b. Żołnierzy Armii Krajowej rozporządzając bardzo skromnymi środkami prowadzi prace weryfikacyjne przy bezinteresownym wysiłku koleżków z Komisji. Termin zamknięcia przyjmowania podań o weryfikację nie dotyczy Komisji Weryfikacyjnej Zarządu Głównego Koła AK, która weryfikuje jedynie przynależność do Armii Krajowej koleżków przebywających poza krajem, jak również nie dotyczy przyznawania Krzyża AK przez osobnik Komisję działającą także przy Zarządzie Głównym AK.

### Wielka Wypzedaż Pojazdów Pocztowych

Poczmistrz miasta Chicago, Emmett E. Coper Jr., zawiadamia o wielkiej wyprzedzie pojazdów pocztowych (Truck Auction Sale), która odbędzie się w piątek, 26 października 1973 r. w budynku przy 7500 W. Roosevelt Road, Franklin Park, Illinois. Początek wyprzedzie o godz. 10 A.M. Przeznaczone do sprzedaży pojazdy można będzie oglądać od środy, 24 października do czwartku, 25 października - pod w. w. adresem.

### Najlepszym Podarunkiem Jest

### ALBUM KARYKATUR KAZIMIERZA MAJEWSKIEGO

Rysownika i Artysty-Malarza-Dziennika Związkowego. To Historia w Obrazach ZDRADZONEJ POLSKI. Poślijcie ją swoim bliskim. Książka ta drukowana litograficznie w kolorze brunatnym. Ślicznie się przedstawia. Rozmiar 8 1/2 x 11. 160 stron Rysunków. Podpis pod Rysunkami w języku polskim i angielskim.

Cena 75c przesyłka \$1.00. Zamówienia wraz z należnością nadsyłać należy: DZIENNIK ZWIĄZKOWY 1201 Milwaukee Avenue Chicago, Illinois 60622

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza i siostra moja, ś.p.

**Wallie Krumpetz**  
(z domu Bojarski)  
(żona ś.p. Józefa)  
(matka ś.p. Filipa)  
(ciocinka ś.p. Irene)

Członkini Grupy 34 ZNP, po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 21-go października 1973 roku, o godzinie 2:35 po południu, przeżywszy lat 90.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 24-go października, o godzinie 9:30 rano, z Theis Funeral Home, pnr. 3517-27 N. Pulaski Rd. do kościoła Św. Władora, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parciele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

**Dorothy (Charles) Riley,** córka i żięć; **Bessie Otterson,** siostra; 7 wnucząt, 3 prawnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Theis Funeral Home, Telefon: 463-5800.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój brat i szwagier nasz, ś.p.

**Stanisław A. Kozioł**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 22-go października, 1973 roku, o godzinie 4:05 po południu, przeżywszy lat 78.

Zwłoki można odwiedzić dziś od 6-ej wieczorem do 10-ej - jutro w środę od 2-ej po południu do 10-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 25-go października, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego "Kadziela-Lapinski", pnr. 2712 S. Kildare, do kościoła Św. Kazimiera, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parciele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

**Sonya** (z domu Przydział), żona; **Maria, Adelajda i Florentyna,** siostry; **Kazimierz, brat; Ludwik Draga, Czesław Bycek, Stanisław Wanat i George Morgen,** szwagrowie; **Maria I., bratowa; Michalina i Dolores,** szwagierki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie, Telefon 774-4100.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka i ciocia nasza, ś.p.

**Katarzyna Wiecech**  
(z domu Puchala; żona ś.p. Jana)

(siostra ś.p. Karoliny Bizub; szwagierka ś.p. Jana Bizub)

Członkini Tow. Polek pod Opieką M. B. Kalwaryjskiej, Oddziału Pań Sherman Post 27 PLAW Korpusu Pom. Nr. 2 SWAP, Tow. Św. Anny Grupa 73 Zw. Polek w Am. i Tow. Koszyców T. Kościuski Grupa 1192 ZNP, po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 20-go października 1973 roku, wieczorem, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 24-go października, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 1335 W. 51-sza ul., do kościoła S.S. Pięciu Braci Polaków i Męczenników (Msza ś.w. o godz. 10-ej), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parciele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

**Franciszka i Fred Bochenek,** córka i żięć; oraz siostrzeńcy i siostrzenice; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Urbanek Dom Pogrzebowy. Telefon: 927-6112. (Oct. 22, 23)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka i babcia nasza, ś.p.

**Ewa Staniszwaska**  
(żona ś.p. Andrzeja)

Członkini Tow. Króla Jana IIIgo Sobieskiego Grupa 3 Zw. Polek w Am., po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 22-go października, 1973 roku, o godzinie 4:05 po południu, przeżywszy lat 78.

Zwłoki można odwiedzić dziś od 6-ej wieczorem do 10-ej - jutro w środę od 2-ej po południu do 10-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 25-go października, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego "Kadziela-Lapinski", pnr. 2712 S. Kildare, do kościoła Św. Kazimiera, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parciele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

**Józef (Mildred),** syn i synowa; **Loreta (Joseph) Wikide,** córka i żięć; 5 wnucząt; 4 prawnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Kadziela-Lapinski Funeral Home Telefon LA 1-2156

**Praca Męska**

**SPOT WELDING**  
**PRESS BRAKE**  
**PUNCH PRESS**  
SKOKIE FIRM.  
Sheet Metal Fabrication.  
Experienced or will train.  
YO 6-6155 or JU 3-2910

**SECRETARY  
IN  
POLAND**

**\$100 Referral  
Bonus**

We seek two bi-lingual secretaries to work and reside in Poland at a plant construction site; one in the town Ostróda, the other in the town Sokołów Podlaski. He or she must possess dictation skills, and excellent typing skills, and must speak, read and write **FLUENT ENGLISH** and **POLISH**.

A \$100 cash award will be provided payable to the successful candidate that we hire, or to the person who refers the successful candidate to us. If you are the right person, please apply; or if you know of relatives or friends currently residing in Poland who qualify for these positions, please refer such candidates to us. The duration of the job is two years.

Thank you,  
Judy Redmond

**The A. Epstein  
Companies,  
Inc.**

2011 W. Pershing Rd.  
Chicago 60609  
847-6013

**Milwaukee, Wis.**

**Praca**

**HOUSEKEEPING AIDES**  
We have an urgent need for **MALE AND FEMALE** applicants for a variety of housekeeping and janitorial positions — 1st and 2nd shift.  
**ELMBROOK MEMORIAL HOSPITAL**  
19333 W. North Ave., Brookfield, Wis. 53005  
An Equal Opportunity Employer

**Praca żeńska**

**RECEPTIONIST**  
Full time, good typing skills, knowledge of office machines important. Convenient location, good working conditions, competitive salary and good fringe benefits.  
Apply in person or call 384-1200  
**PIONEER FOUNDRY CORP.**  
1905 S. 1st St. Milwaukee, Wis.

**Praca Męska**

**MACHINIST—Jig Bore-Assembler**  
Become part of a growing special machine builder, with a young aggressive engineering and manufacturing staff. We are looking for persons with general machine shop experience, that are sincere in their desire to do a good job, and are interested in building special automated production machinery. If you have a flair for a challenging vocation, apply  
**KEY PRODUCTS**  
5829 N. 96th St. Milwaukee, Wis.

**JOIN ZERAND WHERE BIG THINGS ARE HAPPENING . . . IMMEDIATE OPENINGS**  
**MACHINERY ASSEMBLER**  
**ELECTRICAL ASSEMBLER**  
**TOOL ROOM ATTENDANT**  
Excellent wages; complete benefits; secure, steady employment; genuine advancement opportunities.  
Call or write Walter Redzinski  
**ZERAND CORP.**  
15800 W. Overland Dr.  
New Berlin Industrial Park  
786-2500  
New Berlin, Wis.  
An Equal Opportunity Employer

**MAINTENANCE ENGINEER**  
Immediate opening for a fully qualified, broad based maintenance man. Seeking individual handy in mechanical, electrical, plumbing and carpentry repairs. No pressure license required. Rather, we need a man mechanically inclined who will apply himself. 174 unit apartment complex in 10 buildings. Compensation includes rent free 2 bedroom apartment, salary and fringe benefits. Convenient S.W. location.  
Call 282-5020  
MILWAUKEE, WIS.

**Welders Wanted**

South Milwaukee  
**A & S WELDING CO., INC.**  
For Appointment Call  
762-1475 or 762-7070  
8 a.m. to 5 p.m., weekdays.

**Trochę Niefortunna  
Akcja Ratownicza**

Niagara Falls, N. Y. (GP)  
— Trzy młode osoby (z niemowlęciami), zanurzone po pas w wodę w bystrym nurcie spływającej ku wodospadom rzeki Niagara, tkwiąc przez trzy godziny oczekując na ratunek. Zanim je stamtąd wydosłano, należąca do nich motorówka, które motor odniósł młody posuszeństwa spłynęła do odległego o 700 jardów wodospadu, to samo uczyniła policyjna łódź patrolowa. Helikopter ratowniczy uległ krak-kie w rzecze, a sześciu ratowników wpadło do wody. Z ludzi nikt na szczęście nie odniósł poważnego szwanku w czasie tej niefortunnej operacji.

**Praca Męska**

**ARC WELDERS  
ASSEMBLERS**  
**LINDBERG**  
WORK NEAR HOME WITH CONVENIENT TRANSPORTATION — NEAR WESTERN AND GRAND AVES.  
• **AC WELDERS**  
Day or Night Shift  
Must read blueprints and do own set ups.  
• **ASSEMBLERS**  
Day Shift  
Positions available for experienced individuals to assemble large machinery. Must be able to read blueprints.  
Good Starting Salaries and Outstanding Company Benefits including Automatic Increases, Free Hospitalization for Employee and Family, Free Life Insurance, Pension Plan, etc.  
Call 666-3443  
**LINDBERG**  
2450 W. Hubbard Chicago, Ill.  
An Equal Opportunity Employer M/F

**Technicians—Electronic**  
Immediate openings for test technicians with 2 years electronic trade school, or military electronic school, or equivalent, and several years experience in solid state circuitry and testing desirable.  
Outstanding fringe benefits.  
Excellent growth and advancement opportunities.  
Send resume giving details of past exp. etc. — address Industrial Relations Department  
**WILCOX ELECTRIC INC.**  
1400 Chestnut (816) 231-0700  
Kansas City, Mo. 64127  
An Equal Opportunity Employer

**Praca żeńska**

**POTRZEBNA PANI**  
Mówiąca po polsku i angielsku  
**DO OGÓLNEJ PRACY BIUROWEJ**  
Musisz pisać na maszynie i posiadać prawo stałego pobytu w U.S.A.  
Ciekawe i urozmaicone zajęcia dla osoby szukającej stałej pracy.  
Płatne wakacje, bezpłatne ubezpieczenie na szpital i emerytalne.  
Zgłoszenia:—  
**DZIENNIK ZWIĄZKOWY**  
1201 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. BR 8-8700

**Wanted  
Sewing Girl**  
FOR UPHOLSTERY SHOP  
784-6790

**CLEANING  
WOMAN**  
For Oak Park Medical Bldg.  
Part Time. Evening Hours.  
386-4973

**Praca  
GOSPODYNI  
i  
OGRODNIK**

Od poniedziałku do piątku — 10 rano do 7 wiecz. Lekkie prowadzenie domu, zakupy, gotowanie itp. Mężczyzna do pracy w ogrodzie. Zaakceptujemy małżeństwo. Trzeba trochę mówić po angielsku. Telefonować

**PAUL AGRONIN  
247-7200**

**POTRZEBNI  
MĘŻCZYŹNI I KOBIETY**  
Do pracy janitorskiej. Dobra zapłata, płatne święta i wakacje.  
Zgłoszenie  
**ACTION CHEMICAL CO.**  
3244 West 30th Street  
247-2523

**RESTAURANT  
THE HUNGRY LION**  
17 W. 648 22ND ST.  
OAKBROOK, ILL.  
Applications now being accepted for job openings.

**POSITIONS:  
WAITERS  
BUSBOYS  
LUNCH HOSTESSES  
UTILITIES  
BARTENDERS  
ALSO COOKS**  
All shifts available. Apply in person from 2-9 p.m.  
An Equal Opportunity Employer

**MĘŻCZYŹN—  
KOBIET**  
BARDZO DOBRE PRACE.  
Placa dzienna lub tygodniowa. Lekka praca przy składaniu części (assembly).

**NATION WIDE  
LABOR SERVICE, INC.**  
2051 W. North Ave.  
235-8100

**Pomoc Domowa  
POTRZEBNA KOBIETY**  
Do pomocy dla starszej Pani, przy domowej pracy. Na stałe. Zamieszkać.  
Tel. 489-4453

**LIGHT HOUSEKEEPING**  
Plain cooking for one adult. Go or stay. Near North Side apartment.  
CALL IN ENGLISH  
787-2546

**POTRZEBNA Polka** w średnim wieku do opieki nad starszą kobietą. Mieszkanie i dobra zapłata. — 965-1317. (Okolice Bridgeport).

**Praca Męska**

**TOOL MAKERS**  
SMALL PRECISION PLASTIC MOLD MAKING  
Build Multi-Cavity Mold from Start to Finish  
This is a small component type manufacturing. We are interested in a first-class tool maker who can do precision work and who will work steadily. All fringe benefits. Modern equipment. We are an equal opportunity employer.  
**PAUL SMITH CO.**  
4538 Camberwell Road, Cincinnati Ohio, 45209 AC 513-871-2757

**POTRZEBNI  
MEŻCZYŹNI**  
GOOD MACHINISTS.  
STEADY WORK. VERY GOOD PAY and OTHER BENEFITS.  
DZIENNA I NOCNA ZMIANA.  
**DANLY MACHINE CO.**  
2133 S. 54th Ave. Cicero, Ill.

**COIL STEEL SLITTER  
OPERATORS**  
EXPERIENCED, EXCELLENT COMPENSATION, INCLUDING FRINGES  
CALL  
**MR. HAAB**  
585-8000  
**M. R. BERLIN CO.**  
3900 W. 74th St.

**MACHINIST**  
Openings available in production job shop. Must work from blueprints, set up and run machine.  
**MACHINE OPERATORS  
NEEDED**  
389-2300  
8 to 5 MON. THRU Fri. 8-12 SAT.  
12409 S. KEELER

**AUTO BODY MAN**  
Southwest side dealer needs 2 experienced body men. 50/50 union shop and full company benefits.  
**LEO CASTRO**  
927-7300

**MAINTENANCE  
HELPER**  
Assist in maintenance of Electrical and Mechanical equipment, as well as other functions including light Carpentry, etc.  
• **EXCELLENT SALARY**  
• **FRINGE BENEFITS**  
Convenient location  
For appointment  
Call Mila Testa — 338-1700  
**OCE INDUSTRIES, INC.**  
6500 N. Lincoln Ave., Chicago

**Potrzeba Kobiet  
lub Dziewcząt  
DO MYCIA  
TALERZY I NACZYŃ**  
od godz. 4:00 po południu do 10:00 wieczorem. Bardzo dobra zapłata. Stała praca oraz inne dobrodziejstwa. Musisz być osobą i rozumieć po angielsku lub polsku. Zgłoś się osobiście.

**Lutz Continental  
CAFE & PASTRY  
SHOP**  
2456 W. Montrose Ave.

**WOMAN  
Full or Part Time**  
7 a.m. - 7 p.m. Work only 5 days. (but Saturday is a must)  
**CAMAY LAUNDERETTE**  
5746 S. Pulaski  
735-9847

Dependable cleaning woman for  
**LAKE SHORE  
NATIONAL BANK**  
5 Day Week. Steady. Paid Holidays. 4 P.M. to Midnight. Must speak English.  
**CALL 787-1900 PERSONNEL  
Ms. Gucharsak**

**POTRZEBNE  
DZIEWIĘ PANIE**  
Do żywności i Delikatessów. Na częściowy czas. Stała praca. Dobra zapłata.  
Tel. BE 5-0024

**MATRONS**  
Northlake and Niles Areas  
Full time —  
Part time: 11:00 a.m. to 3:00 p.m. \$3.00 per hour.  
Call Mr. Kulp 878-7107

**DRILL PRESS OPERATOR**  
Perforating Experience Required. Excellent Pay.  
Fringe Benefits. Profit Sharing.  
APPLY  
4450 W. Carroll Ave.  
Chicago, Ill.

**Praca Męska**  
**POTRZEBNY MĘŻCZYŹNA z Doświadczeniem w Warsztacie Maszynowym**  
ORAZ DRUGI DO OGÓLNEJ PRACY FABRYCZNEJ.  
Muszą być dobrymi pracownikami. Na pełn czas (ale mogą spróbować dorywczo).  
Udział w zyskach, plan emerytalny, darmg ubezpieczenie szpitalne.  
**BEST CUTTING DIE CO.**  
4111 N. Rockwell St.

**NIGHT WATCHMAN**  
11:00 P.M. to 7:00 A.M.  
Steady Work. Good Pay.  
Will consider Retired or Semi-Retired Man.  
Elmhurst Area.  
543-4171

**Praca Męska**

**TOOL & DIE  
REPAIR**  
(Progressive dies)  
4 p.m. — 2 a.m. plus 1/2 day Saturday or — PART TIME.  
Air-conditioned plant.  
Free coffee & kolaczki.  
See ART HEJNOWSKI.  
**R. OLSON  
MFG. CO.**  
1820 W. Grand Ave.  
733-1917

**PRACOWNICY  
FABRYCZNI  
MASZYNIŚCI**  
Mężczyzn na dzienną zmianę. Stała praca. Dogodna lokacja. Zgłaszać się osobiście i jeżeli nie znacie angielskiego przyprowdzić kogoś kto zna.  
**PEERLESS OF AMERICA,  
INC.**  
5800 N. Pulaski Rd.

**Machinist—  
Experienced  
Tape-O-Matic  
Operator  
Planner Hand  
Horizontal Boring  
Mill  
Radial Drill Press  
Machinist-Inspector**  
GOOD PAY.  
Transportation to door.  
Hospitalization.  
Profit sharing.  
APPLY:—  
**GLADER MACHINE  
WORKS**  
210 N. Racine Ave.  
Tel. 421-5100

**Maintenance Man**  
Experienced maintenance man \$4.83 per hour. Fringe benefits. Major U.S. corporation.  
**Mr. Tadavich**  
521-4174  
An Equal Opportunity Employer

**MAINTENANCE  
HANDY MEN**  
Must be good at small repairs. Also keep building clean. We prefer a full time man, however, will consider two part time men. This is a job in a small Loop office bldg.  
108 West Lake Street—Room 200  
Phone: 372-8600 Mr. Thomas

**Potrzebni Operatorzy Maszyn i Ładowcze NA NOC.**  
Doświadczenie niekonieczne, przeskoliśmy.  
Dzwoncie do **MRS. AUSTIN**  
767-6176

**WOOD & PLASTIC**  
Can Use Your Experience In a Process of Plastic Fabrication  
Fringe Benefits  
Pleasant Working Conditions  
727 W. LAKE  
Ask For Mr. Ed Grabowicz

**MECHANICS  
AIRCRAFT**  
MAINTENANCE  
MECHANICAL  
ELECTRICAL  
Min. 2 years O.V.I. experience required. A-P or FCC licence preferred. Send resume or call collect.  
(512) 451-6545

**KAY & ASSOCIATES, INC.**  
1117 W. 42d-St. Suite 216 --  
Austin, Texas 78756

**TAILOR.** Full time. Experienced — references. 664-3212.

**PORTER  
FOR A BAKE SHOP**  
Cleaning pots and pans, washing dishes.  
Full time. Start 7 A.M.  
**PRINCESS PASTRY SHOP**  
5530 W. Belmont.

**BATCH PAINT MAKER**  
• **AUTOMATIC ELGIN  
FILLING OPERATOR**  
Experienced  
For Paint Manufacturer.  
**Graham Paint & Varnish Co.**  
4800 S. Richmond Chicago

**4 SLIDES SET-UP**  
Przyjmujemy zarówno doświadczonych jak i nie, którego przeskoliemy według naszego programu dla praktykantów. Doskonałe zarobki, wiele nadgodzin, płatne wakacje i święta. Blue Cross i Shield ubezpieczenia.  
Zgłoszenia do:  
**Industrial Precision Products**  
3039 W. Carroll Ave.

**MACHINIST—  
Experienced  
Tape-O-Matic  
Operator  
Planner Hand  
Horizontal Boring  
Mill  
Radial Drill Press  
Machinist-Inspector**  
GOOD PAY.  
Transportation to door.  
Hospitalization.  
Profit sharing.  
APPLY:—  
**GLADER MACHINE  
WORKS**  
210 N. Racine Ave.  
Tel. 421-5100

**Maintenance Man**  
Experienced maintenance man \$4.83 per hour. Fringe benefits. Major U.S. corporation.  
**Mr. Tadavich**  
521-4174  
An Equal Opportunity Employer

**MAINTENANCE  
HANDY MEN**  
Must be good at small repairs. Also keep building clean. We prefer a full time man, however, will consider two part time men. This is a job in a small Loop office bldg.  
108 West Lake Street—Room 200  
Phone: 372-8600 Mr. Thomas

**Potrzebni Operatorzy Maszyn i Ładowcze NA NOC.**  
Doświadczenie niekonieczne, przeskoliśmy.  
Dzwoncie do **MRS. AUSTIN**  
767-6176

**WOOD & PLASTIC**  
Can Use Your Experience In a Process of Plastic Fabrication  
Fringe Benefits  
Pleasant Working Conditions  
727 W. LAKE  
Ask For Mr. Ed Grabowicz

**MECHANICS  
AIRCRAFT**  
MAINTENANCE  
MECHANICAL  
ELECTRICAL  
Min. 2 years O.V.I. experience required. A-P or FCC licence preferred. Send resume or call collect.  
(512) 451-6545

**KAY & ASSOCIATES, INC.**  
1117 W. 42d-St. Suite 216 --  
Austin, Texas 78756

**TAILOR.** Full time. Experienced — references. 664-3212.

**PORTER  
FOR A BAKE SHOP**  
Cleaning pots and pans, washing dishes.  
Full time. Start 7 A.M.  
**PRINCESS PASTRY SHOP**  
5530 W. Belmont.

**BATCH PAINT MAKER**  
• **AUTOMATIC ELGIN  
FILLING OPERATOR**  
Experienced  
For Paint Manufacturer.  
**Graham Paint & Varnish Co.**  
4800 S. Richmond Chicago

**4 SLIDES SET-UP**  
Przyjmujemy zarówno doświadczonych jak i nie, którego przeskoliemy według naszego programu dla praktykantów. Doskonałe zarobki, wiele nadgodzin, płatne wakacje i święta. Blue Cross i Shield ubezpieczenia.  
Zgłoszenia do:  
**Industrial Precision Products**  
3039 W. Carroll Ave.

**Praca Męska**

**TOOL MAKERS**  
SMALL PRECISION PLASTIC MOLD MAKING  
Build Multi-Cavity Mold from Start to Finish  
This is a small component type manufacturing. We are interested in a first-class tool maker who can do precision work and who will work steadily. All fringe benefits. Modern equipment. We are an equal opportunity employer.  
**PAUL SMITH CO.**  
4538 Camberwell Road, Cincinnati Ohio, 45209 AC 513-871-2757

**POTRZEBNI  
MEŻCZYŹNI**  
GOOD MACHINISTS.  
STEADY WORK. VERY GOOD PAY and OTHER BENEFITS.  
DZIENNA I NOCNA ZMIANA.  
**DANLY MACHINE CO.**  
2133 S. 54th Ave. Cicero, Ill.

**COIL STEEL SLITTER  
OPERATORS**  
EXPERIENCED, EXCELLENT COMPENSATION, INCLUDING FRINGES  
CALL  
**MR. HAAB**  
585-8000  
**M. R. BERLIN CO.**  
3900 W. 74th St.

**MACHINIST**  
Openings available in production job shop. Must work from blueprints, set up and run machine.  
**MACHINE OPERATORS  
NEEDED**  
389-2300  
8 to 5 MON. THRU Fri. 8-12 SAT.  
12409 S. KEELER

**AUTO BODY MAN**  
Southwest side dealer needs 2 experienced body men. 50/50 union shop and full company benefits.  
**LEO CASTRO**  
927-7300

**MAINTENANCE  
HELPER**  
Assist in maintenance of Electrical and Mechanical equipment, as well as other functions including light Carpentry, etc.  
• **EXCELLENT SALARY**  
• **FRINGE BENEFITS**  
Convenient location  
For appointment  
Call Mila Testa — 338-1700  
**OCE INDUSTRIES, INC.**  
6500 N. Lincoln Ave., Chicago

**Potrzeba Kobiet  
lub Dziewcząt  
DO MYCIA  
TALERZY I NACZYŃ**  
od godz. 4:00 po południu do 10:00 wieczorem. Bardzo dobra zapłata. Stała praca oraz inne dobrodziejstwa. Musisz być osobą i rozumieć po angielsku lub polsku. Zgłoś się osobiście.

**Lutz Continental  
CAFE & PASTRY  
SHOP**  
2456 W. Montrose Ave.

**WOMAN  
Full or Part Time**  
7 a.m. - 7 p.m. Work only 5 days. (but Saturday is a must)  
**CAMAY LAUNDERETTE**  
5746 S. Pulaski  
735-9847

Dependable cleaning woman for  
**LAKE SHORE  
NATIONAL BANK**  
5 Day Week. Steady. Paid Holidays. 4 P.M. to Midnight. Must speak English.  
**CALL 787-1900 PERSONNEL  
Ms. Gucharsak**

**POTRZEBNE  
DZIEWIĘ PANIE**  
Do żywności i Delikatessów. Na częściowy czas. Stała praca. Dobra zapłata.  
Tel. BE 5-0024

**MATRONS**  
Northlake and Niles Areas  
Full time —  
Part time: 11:00 a.m. to 3:00 p.m. \$3.00 per hour.  
Call Mr. Kulp 878-7107

**DRILL PRESS OPERATOR**  
Perforating Experience Required. Excellent Pay.  
Fringe Benefits. Profit Sharing.  
APPLY  
4450 W. Carroll Ave.  
Chicago, Ill.

**Praca Męska**  
**POTRZEBNY MĘŻCZYŹNA z Doświadczeniem w Warsztacie Maszynowym**  
ORAZ DRUGI DO OGÓLNEJ PRACY FABRYCZNEJ.  
Muszą być dobrymi pracownikami. Na pełn czas (ale mogą spróbować dorywczo).  
Udział w zyskach, plan emerytalny, darmg ubezpieczenie szpitalne.  
**BEST CUTTING DIE CO.**  
4111 N. Rockwell St.

**NIGHT WATCHMAN**  
11:00 P.M. to 7:00 A.M.  
Steady Work. Good Pay.  
Will consider Retired or Semi-Retired Man.  
Elmhurst Area.  
543-4171

**Ogrzewanie**

**OCZYSZCZENIE BOJLERA  
i PALENISKA ZA \$950**  
Robota 24 Godzinna  
Gwarantowana  
Obługa  
Taki Reperacje Urządzeń do Ogrzewania  
• Darmo Kosztorysy • Darmo Przegląd Urządzeń — Bez Zobowiązań  
**METROPOLITAN HEATING CO. MA 6-0634 - 889-4448**

**Kontraktorzy**  
**WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW**  
SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO  
• Roboty Ciesielskie • Obicia Aluminiowe i Inne • Dachy • Schody • Okna • Werandy • Piwnice • Kuchnie • Łazienki • Dodatkowe Pokoje • Fugowanie • Malowanie Domów  
Zewnątrz i Wewnątrz • Robota Gwarantowana  
Dzwoncie do Znanego Kontraktora  
**Mike Dragowicz 588-6535**

**Praca Męska**  
**JANITOR**  
FULL TIME—DAYS  
Good Salary and Excellent Working Conditions.  
Apply Personnel  
**NU-DELL  
PLASTICS**  
6467 N. Avondale  
775-6373

**POTRZEBUJEMY  
ROBOTNIKÓW  
i POMOCNIKÓW  
NA MASZYNY**  
• **SPAWACZY**  
Dzienna i nocna zmiana  
Nadgodziny. — Przeszkolimy.  
Mówimy po polsku.  
Ubezpieczenie szpitalne i udział w zyskach.  
**NATIONAL METAL  
FABRICATORS**  
2395 Greenleaf Avenue  
Elk Grove Village, Illinois  
625-0970

**LEAD MAN**  
Warehouse—  
2nd Shift  
Metal cabinet manufacturer needs a shirt-sleeve, mature man to work along with and supervise 5 to 6 workers. Experience preferred in warehouse, box car loading and fork lift truck. Excellent starting salary and complete benefits.  
**MUST SPEAK ENGLISH**

**MARVEL METAL  
PRODUCTS CO.**  
3843 W. 43rd St.  
Phone: 523-4804

**SET-UP MAN**  
For Metal Department  
In Display Shop  
Some welding also woodworkers and general factory help.  
Ideal conditions, permanent work.  
Age no barrier.  
**5500 ZACHÓD  
I 1400 POŁNOC**  
Tytyko \$20,900  
Właściciel musi sprzedać 5 1/2 pokojowy murywany bungalow. Dywany od ściany do ściany. Gazowe ogrzewanie. 220 elektryczność. Aluminiowe zimowe okna i siatki. Garaż na 2 auta. Dom w pierwszym sztywnym stanie.  
**DEC REALTORS**  
5408 W. Division 261-2564

**SET-UP MAN**  
For quad stayer and S & S wrapping machine.  
Steady job and good pay for right man.  
**EXPERIENCED ONLY.**  
**MASTER PAPER BOX CO.**  
3641 S. Iron St. 927-0252

**MAINTENANCE MEN**  
• FULL AND PART TIME.  
Work with a fast growing Maintenance Service.  
Uniforms furnished. Good pay.  
• Elmhurst and Addison Area.  
Call: 543-4731

**MECHANIC**  
Diesel truck experience preferred. Union scale.  
Apply in person  
**COASTAL TANK LINES**  
7701 W. 59th St. Summit, Ill.  
An Equal Opportunity Employer

**WELDER**  
Experienced  
Read Blue Prints plus perform Lay-Out work. Many benefits.  
Phone Mr. Granum — 287-6220  
**SAUERMAN BROTHERS**  
Bellwood

**PONDEROSA  
STEAK HOUSE**  
Kankakee, Illinois  
Excellent position open for a top-flight manager in a family-type national chain steak house.  
EXPERIENCE PREFERRED.  
Ideal conditions in a high volume operation — growing rapidly.  
Send complete resume to:  
**R & H SYSTEMS**  
422 N. Kennedy  
Bradley, Ill. 60915

**Praca Męska**  
**POLNOCNY ŁACIÓD**  
Puste 5 akrów, dobrej gleby farmerekowej przy autoładowej drodze. Blisko szkół i miast. Dobre warunki.  
981-1096

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Praca Męska**  
**Praca Męska**

**Ogrzewanie**

# Udział Pracowników Poczty w Kradzieży Akcji Udziałowych

## Podejrzani o Współpracę z Syndykatem Kryminalnym

Dochodzenia, prowadzone od roku, w sprawie związku syndykatu kryminalnego z wielomilionową kradzieżą papierów wartościowych wykazały, jak podaje Chicago Tribune z 22 października, że pracownicy poczty odgrywali czołową rolę w kradzieżach. Sprawozdanie opracowane przez Stanową Ustawodawczą Komisję Śledczą (Illinois Legislative Investigating Commission) zostało złożone w Legislaturze stanowej. Władze pocztowe rozpoczęły już dochodzenia, — przesłuchując pracowników poczty w kluczowych punktach kraju, — włącznie z Chicago.

Podczas dochodzeń, t a j n i agenci usiłowali zakupić skradzione obligacje od pośredników syndykatu, ale stale natopkali na odpowiedź, — że źródło dostawy znajduje się na poczcie. Komisja nie zdołała stwierdzić tożsamości pracowników poczty, którzy biorą udział w kradzieży. Tribune podaje, że aczkolwiek New York jest głównym punktem kradzieży akcji i obligacji w skali krajowej, — stwierdzono że akcje wartości co najmniej jednego biliona dolarów zostały przesłane —

przez banki w stanie Illinois. Dokładna ilość akcji, skradzionych w Illinois nie może być sprawdzona, gdyż wieloprotokółowa kradzież papierów wartościowych wykazała, jak podaje Chicago Tribune z 22 października, że datkowe pożyczki. Lista, z której korzysta w swych dochodzeniach Komisja, zawiera sumę \$20 bilionów w skradzionych papierach wartościowych, w ciągu ubiegłych 5 lat, na terenie całego kraju.

Charles Siragusa, dyrektor wykonawczy Komisji Stanowej, wysuwa następujące sugestie: zaostrezenie rewizji w porcie lotniczym O'Hare, w celu zapobieżenia kradzieży i wywozu z Chicago papierów wartościowych; natychmiastowe powiadomienie FBI w wypadku zaginięcia akcji; dyrekcje banków w Illinois powinny sprawdzać nazwiska właścicieli papierów wartościowych na które udziela się pożyczki.

Wprawdzie największe kradzieże akcji miały miejsce w Chicago, znaczną ilość przesyłał tu z New Yorku gangsterzy — członkowie i pośrednicy syndykatu kryminalnego, jak stwierdzają w konkluzji autorzy sprawozdania.

# Przemysł Budowlany w Obliczu Braku Sztab Stalowych

Przemysł budowlany znalazł się w obliczu poważnego braku wzmocnionych sztab stalowych. Brak tego rodzaju sztab odbił się już na zwolnieniu tempa prac przy projektach w Nowym Yorku i w Kalifornii i stanowi groźbę obecnie dla planów budowlanych w rejonie Chicago.

Stalowni znieśli zupełnie lub ograniczyli produkcję wzmocnionych sztab stalowych, ponieważ produkcja nie przynosi im takich zysków, jakie mają na innych produktach stalowych. Również zmniejszająca się wartość dolara osłabiła import produktów stalowych, wśród których znajdują się i sztaby i przestała stale.

Stow. Budowniczych w rejonie Chicago, organizacja do której należą kontraktorzy generalni ogłosiło, iż sytuacja może stać się krytyczna w następnym od czterech do 6 miesięcy. Wzmocnione sztaby i przestała stale używane są w pierwszych pracach budowy projektów do fundamentów oraz do projektów oraz do wzmocnienia prac żelazo-betonowych.

Organizacja The Concrete Reinforcing Steel Institute ogłosiła w specjalnym raporcie, iż 10 większych projektów budowlanych w Nowym Yorku, przy których zatrudnionych było po 100 robotników, otrzymuje tylko od 25 do 50 procent ilości wzmocnionej stali w codziennych zapotrzebowaniach.

W Kalifornii, 217 projektów budowlanych, wartości ogólnej \$194 milionów zostało opóźnionych, co pociągnęło zwolnienie czasowe około 540 robotników. Największy brak tego rodzaju sztab stalowych

dał się zaznaczyć w południowo-zachodnich stanach, gdzie wiele z projektów zostało zatrzymanych.

H. Church, wiceprzewodniczący generalny "Turner Construction Co" w Chicago, oświadczył, iż udało mu się rozpocząć prace nad trzema projektami budowlanymi, dzięki uzyskaniu sztab stalowych z innych niż zwykle źródeł w kraju. Oczywiście koszt ich jest wyższy, gdyż płaci się za ich przewóz.

Morton Crane, przewodniczący Crane Construction Co., również, ujawnił o brakach wzmocnionych sztab stalowych, które zmusiły go do używania sztab o innych niż zwykłe wymiarach. Przedstawiciel Stow. Budowniczych w rejonie Chicago powiedział, iż tempo konstrukcji również zostało osłabione z powodu warunków ekonomicznych i zbliżającej się zimy.

Brak tego rodzaju sztab tłumaczy jeden z konstruktorów stawkami cen nałożonymi przez kontrolę cen. Stawki te są tak niskie, iż produkcja ich się nie opłaca. Koszty jakie producent płaci za łom, skrawki stali i żelaza wraz z transportacją są zbyt wysokie, a stawka za gotowe przerobione sztaby jest za niska. Sytuację pogarsza zamknięcie kilku zakładów stali ze względu na wysokie koszty urządzeń do walki ze skażeniem.

## Kambodża Oczekuje

Phnom Penh. (UPI)—Sztabowcy kambodżańscy oczekują nowej ofensywy komunistycznej zaraz na początku nadchodzącej pory suchej. Do niedawna zagrożenie ofensywne łączono z porą deszczową.

# Z Odświeżenia Pomnika Mikołaja Kopernika



N zdjęciu: — Tłumy przybyłe na uroczystość odświeżenia pomnika Kopernika przed Adler Planetarium w dniu 14 października.

# Sen. Stevenson Za Przywróceniem Urzędu Specjalnego Prokuratora

Sen. Adlai E. Stevenson III (-Ill.) oznajmił w niedzielę, iż przedstawi w legislaturze federalnej wniosek przywrócenia stanowiska specjalnego prokuratora do śledztwa w sprawie afery Watergate. W czasie konferencji prasowej na lotnisku O'Hare senator oświadczył, iż Archibald Cox — powinien zostać ponownie wyznaczony na to stanowisko. Proponuje on także aby federalny Sąd Dystryktowy w Washington, D.C. wyznaczył go na specjalnego prokuratora. Stevenson twierdzi, — iż prez. Nixon niewątpliwie skorzysta z prawa weta wobec jego wniosku. Wyraził on jednak nadzieję, że wymagana większość w obu izbach Kongresu przegłosuje weto prezydenta.

Nixon przyjął w sobotę rezygnację prokuratora generalnego Elliota Richardsona — oraz zwolnił prokuratora Coxa i z-cę generalnego prokuratora Williama D. Ruckelshausa. Urząd Coxa, jako specjalnego prokuratora, został zlikwidowany z polecenia Białego Domu.

Sen. Stevenson twierdzi, iż Kongres ma do wyboru dwie drogi: rozpoczęcie procedury dyscyplinarnego usunięcia prezydenta z urzędu, względnie oficjalnego przyznania się, że legislatura jest bezsilna wobec korupcji i "despotyzmu" na wyższych szczeblach w urzędzie. Wniosek przywrócenia stanowiska specjalnego prokuratora sen. z Illinois uważa za ostatni manewr, dzięki któremu można było by uniknąć bezpośredniej konfrontacji — między prezydentem a legislaturą i sądami federalnymi.

W czasie konferencji Stevenson przyznał, iż nie zdążył jeszcze przeprowadzić sondażu opinii wśród polityków, iż "stawia siebie ponad prawo", które poza tym obowiązuje wszystkich obywateli. Ponadto Nixon utracił wiarę narodu i wielu zwolenników w Kongresie przez ingerowanie w śledztwo odnośnie politycznego skandalu.

Stevenson uważa, iż procedura usunięcia prezydenta — może rozpocząć się natychmiast jeżeli Nixon odrzuci ewentualność kooperacji z prokuratorem wyznaczonym przez Kongres. Naród będzie wówczas uważał, iż "honorowa droga do zatłwienia kryzysu została zamknięta" powiedział.

Aczkolwiek sen. Stevenson przyznał, iż nie zdążył jeszcze przeprowadzić sondażu opinii swojej propozycji, wyraził nadzieję, iż wniosek ma całkiem dobre szanse na przyjęcie zarówno przez senat jak i przez izbę niższą.

Urząd specjalnego prokuratora został utworzony przez generalnego prokuratora Richardsona. Według oryginalnego planu prez. Nixon nie mógł zwolnić Coxa i zlikwidować jego biura.

Odnośnie potwierdzenia nominacji wiceprezydenta senator uważa, iż w wyniku ostatnich wydarzeń sprawa ta znacznie przeciągnęła się w Kongresie. Przy okazji skrytykował on wybór prez. Nixona, twierdząc, iż chodziło mu nie o kompetentnego wiceprezydenta lecz o "konservatywnego republikanina, — posłusznego i zobowiązane" Nixon wybrał kongr. Gerarda R. Forda (R-Mich.) w miejsce Spiro T. Agnew.

# Murzyn R. Newhouse Zamierza Kandydować Na Mayora w 1975 r.

Stan. senator Richard H. Newhouse oświadczył onegdaj, iż poważnie rozważa możliwość ubiegania się o urząd mayoru miasta Chicago w 1975 roku. Newhouse uważa, iż "tam, gdzie się dwóch bije, trzeci może skorzystać. Do prawyborców bowiem staną obecny mayor Richard J. Daley, nadto alderman 43 wardy William Singer, głośno się więc rozbijają i kandydat murzyński będzie miał łatwe pole do działania.

Newhouse, który liczy obecnie 49 lat jest prawnikiem z zawodu a obecnie senatorem stanowym i twierdzi, iż rozbieganie głosów daje mu szansę. Działając odpowiednio i przy silnym poparciu Murzynów, którzy stanowią około 40 procent głosów demokratycznych, Murzyn może wygrać — twierdzi Newhouse.

Zamierza on ogłosić swą kandydaturę dość wcześnie, by sobie oczyścić drogę wśród Murzynów. W 1971 roku bowiem zgłosił jego zamiary pastor Jasse L. Jackson, przewodniczący PUSH, ogłaszając swą własną kandydaturę. Newhouse nie chciałby rozbić głosów wśród Murzynów. Jackson przypuszczalnie nie będzie ubiegał się w 1975 roku.

Newhouse, który liczy na głosy Murzynów, starać się ma o poparcie od białych liberałów, wśród których — jak mówi — nie widzi przywódców. Newhouse powiedział — "Tracimy obecnie przywódców, którzy posiadali wysokie etyczne, moralne pojęcia i zrozumienie wobec biednych. Liczę na to — powiedział Newhouse — iż zdołam wywnieść tę lukę".

Newhouse powiedział nadto, iż wybór Murzyna na mayor a Chicago przyniesie wiele obrodzeń w to dwójki osób. Po pierwsze skłoni

białych mieszkańców i przedsiębiorców do sprowadzenia się z prowincji do miasta do nastawionej pokojowo atmosfery międzyrasowej, po drugie mayor murzyński będzie mógł przeprowadzić ponowny podział władzy politycznej na Murzynów, dając im poczucie pełnego obywatelstwa.

Nastawienia optymistyczne sen. Newhouse wzrosło po wyborze niedawnym Murzyna, Maynarda Jacksona na mayor a m. Atlanta, w południowym stanie Georgia.

# Organizacje Adwokatów Żądają Śledztwa Przeciw Prez. Nixonowi

Chicagoska Rada Adwokacka wezwano i wszczęcie śledztwa przeciwko prez. Nixonowi przez Izbę Niższą Kongresu. Chicagoskie Stow. Prawników (Bar Assn.) również wezwało wszystkich swych członków, domagając się akcji o wytoczenie śledztwa, zarzucając, iż Prezydent złamał swoje przyrzeczenie oficjalne przez usunięcie specjalnego oskarżyciela w sprawie Watergate, Archibalda Coxa.

Wspomniane wyżej organizacje adwokackie, które często w pewnych sprawach się różnią i mają odmienne opinie, tym razem jednocześnie i zgodnie ogłosiły swe apele, wykazując solidarność odnośnie zarzutów przeciw Prez. Nixonowi.

Przewodniczący Bar Association, James W. Kissel podkreślił w poniedziałek, iż normalnie organizacje adwokackie różnią się w swych opiniach, ale akcja prez. Nixona doprowadziła do jednolitego zdania u adwokatów. Kissel podkreślił dalej, iż

# Negocjacje UAW Wznowione

Związek Pracowników Przemysłu Samochodowego (United Auto Workers) wznowił w poniedziałek negocjacje z International Harvester, w ponownej próbie zakończenia strajku 41,000 pracowników Unii w 11 stanach. Leonard Woodcock, prezes UAW powiedział, że Harvester wycofała swe żądanie przymusowego godzin nadliczbowych, co stanowiło główną przeszkodę do porozumienia. Po tym oświadczeniu, w niedzielę, Woodcock powrócił do Detroit. Przedstawiciele International Harvester odmówili komentarzy dotyczących oświadczenia Woodcocka. Rozmowy toczą się w dwóch hotelach w północnej części miasta i w Wydziale Handlowym Uniwersytetu Chicago. 8,000 lokalnych pracowników, w 6 zakładach strajkuje.

# Walker i Daley Apelują o Umiar w Zarzutach

Gub. Walker i Mayor Daley zaapelowali do wszystkich mieszkańców, tak będących na urzędach, jak i publiczność o zachowanie umiaru w odniesieniu do wypowiedzi w sprawie wytoczenia śledztwa przeciw Prezydentowi Nixonowi.

Obydwaj czekali demokracji w stanie Illinois podkreślili — iż są oni pewni iż można znaleźć pewien kompromis tak ze strony Prezydenta, jak i Kongresu i sądownictwa odnośnie magnetofonowych taśm w sprawie Watergate.

Tak Gub. Walker, jak i Mayor Daley podkreślili, iż nie powinno się wszczynać rozmów o oskarżenie Prezydenta, kiedy rozgorzała wojna na Bliskim Wschodzie i wewnątrz kraju istnieją poważne trudności i kłopoty.

Mayor uważa, iż najlepiej byłoby całą tę sprawę ponownie rozpatrzyć.

# Studenci Skazani Za Demonstracje

Sędzia sądu okręgowego Earl Arkiss skazał 5 studentów kolegium Triton, w River Grove, za demonstrację i okupowanie wydziału Sztuk Pięknych w marcu 1972 r. Wszyscy przyznali się do winy i zostali skazani na zawieszeniu na dwa lata, oraz na grzywnę, \$120 każdy, za wyrządzone szkody.

# Dobra Koniunktura Sprzedaży Nowych Modeli Aut Na 1974 Rok

Bojaźliwe przepowiednie niektórych ekonomistów — o tendencji spadkowej sprzedaży nowych aut w czwartym kwartale wydają się kompletnie przeciwne do sytuacji na rynku. Mimo dość poważnych problemów w terminowych dostawach nowych modeli — przez koncern Chryslera, — sprzedaż modeli na 1974 r. wydaje się utrzymywać na poziomie bardzo dobrej koniunktury z 1973 roku.

Dokładnych danych jak na razie brak. Dane jakie są natomiast dostępne, obejmują okres dwudziestu dni, od 21 września do 10 października. Wykazują one jednak, — że sprzedaż samochodów osobowych była mniej więcej na równi z poprzednim tempem sprzedaży modeli '73, — czyli 705,876 w niecałe 3 tygodnie.

Największą sprzedaż zanotował koncern Ford Motor Co., który wystawił nowe modele na sprzedaż już 21-go września. Dziennie sprzedawano przeciętnie 14,519 pojazdów tej firmy. Jest to zarazem najwyższy wskaźnik w ogóle w historii Forda. Również koncerny General Motors i American Motors Corp. zanotowały wzrost sprzedaży.

Chrysler odczuł jednak poważny spadek bo aż o 32 procent. Przyczyną początkowo słabej koniunktury Chryslera były kłopoty z dostawami części w wystarczających ilościach. Ponadto sprzedaż nowych aut firma rozpoczęła o 4 dni później niż Ford, tj. 25 września. Sytuację całkowicie pogorszył także 7-dniowy strajk robotników we wrześniu.

W ubiegłym tygodniu rzecznik Chrysler Corp. oświadczył, iż produkcja jest dotychczas o 135,000 niższa od planowanej liczby 535,000 sztuk samochodów. Oznacza to w sumie straty w wys. \$26 mln. wskutek małej sprzedaży. Spodziewany jest spadek cen na akcje udziałowej firmy do 50 centów w czwartym kwartale. — W tym samym okresie ub. roku czwarty kwartał przyniósł dochód — równy \$31.9 mln.

Analicyści rynku samochodowego twierdzą, iż nadal utrzymuje się trend wzrostu popytu na pojazdy średniej wielkości oraz małe. Wszystkie krajowe koncerny dokonały wysokich inwestycji w produkcję mniejszych aut.

# Oskarżeni Właściciele Ruder Asystentami Szeryfa Elroda

Siedmiu asystentów szeryfa Elroda, zatrudnionych na część czasu, było, w ciągu ubiegłych lat, pociąganych do sądu mieszkaniowego (Housing Court) pod zarzutem wytoczenia przeciw przepisom, obowiązującym właścicieli domów.

Wśród siedmiu, znajduje się właściciel kilku domów apartamentowych w Cicero; farmaceuta chicagoski; agent biura realnościowego z Highland Parku; właściciel dużego przedsiębiorstwa w południowej części miasta i członek 2-jej Wardy Partii Demokratycznej.

W 1971 i 1972 roku władze miejskie pociągnęły tych zastępców szeryfa do odpowiedzialności za zaniedbanie posiadanych przez nich budynków, które roily się — od szczurów i nie nadawały do zamieszkania. Elrod mówi, że przeprowadzał selekcję, gdyż chciał zatrudnić osoby odpowiedzialne, przestrzegające przepisów prawnych.

Mimo to — pisze Chicago Today z 22 bm. — Elrod zatrudnił m.in. Alexa Salba, — właściciela Alex Investment w Cicero w maju 1972 r. jako jednego ze swych zastępców. Salb był oskarżony pięć-krotnie w sądzie do spraw mieszkaniowych w 1971 i 1972 roku.

W 20-mieszkaniowym budynku Salba pnr 4650-60 W. Jackson blvd. stwierdzono, że ze ścian oсыpuje się farba, pęknięte podłogi i sufit. W rok później miasto znowu zaskarżyło właściciela ruder, a w drugim domu Salba pnr 21-39 S. Louis i 3450-60 W. Monroe inspektorzy miejscy znaleźli również szczerbki, połamane schody i robactwo.

Salb posiada jeszcze szereg budynków, w których znaleziono podobne przekroczenia przepisów, natomiast biura Salba w Cicero są wspaniale urządzone, nowoczesnie — i wzorowo. Chicago Today podaje szereg nazwisk innych "zastępców" szeryfa, urzędujących dwa razy w miesiącu.

Sidney Law, — właściciel Ideal Hotel, 1005 W. Madison, mieszka w wytwornym apartamencie 6007 N. Sheridan Road i jeździ Cadillacem, — ale również kilkakrotnie stawał w sądzie, oskarżony o zaniedbanie swych budynków. Samuel Stephens jest właścicielem apteki, Stephen's Prescription Pharmacy; Raymond Reizner, właściciel firmy Orner, Shayne and Reiz-

# Morderstwo i Samobójstwo

Nauczyciel szkoły średniej Harrison, Albert Bates, lat 34, zabił swą rozwiedzioną żonę, Elsie, lat 31, ubiegłej nocy, po czym wrócił do swego mieszkania i popełnił samobójstwo. Bates, który rozszedł się przed miesiącem, miał dwoje dzieci. W poniedziałek Bates poszedł owdwieżyć żonę, która mieszkała u matki, Ozelli Dukes, pnr. 4411 E. 46-ta ul. Po dwóch godzinach matka usłyszała krzyk córki i 4 strzały. Policja znalazła Batesa w jego domu u 2605 S. Indiana, leżącego na podłodze z rewolwerem w ręku. Zabił się jednym strzałem w głowę.

# Trzy Zakonnice Ranne w Wypadku Samochodowym

Trzy zakonnice rzymsko-katolickie odniosły obrażenia w wypadku samochodowym w pobliżu Joliet, gdy auto Arlo C. Bivensa, lat 57, zam. 303 Stephen, Lemont, zderzyło się z samochodem, którym jechały. Lee Albinas, lat 50, zam. 6017 wiórz zakonnice, z zakonu Sióstr św. Kazimierza, do Chicago. Wszystkie trzy odniosły obrażenia, a siostra Anna Louise, specjalny doradca chicagoskich szkół parafialnych, znajduje się w szpitalu św. Józefa w Joliet, w stanie krytycznym. Siostra Elaine, nauczycielka szkoły średniej Maria H. S.; i siostra Jo Teresa, nauczycielka St. George H. S. odniosły lżejsze obrażenia, ale też znajdują się w szpitalu. Obaj kierowcy zostali opatrzeni i zwolnieni.

# Kurs Prawa Jazdy Dla Emerytów

Moraine Valley Community College, 10900 S. 88-ta ulica, Palos Hills, oferuje specjalny kurs jazdy samochodem, z przestrzeganiem wszelkich środków ostrożności (t. zw.: defensive driving course) dla emerytów.

Nauka będzie trwała, dwa dni, 12 i 16 listopada od 9-jej do 11:30 rano i od 1-jej do 3-jej po południu. Kwalifikują się osoby które ukończyły 55 lat i są członkami Amerykańskiego Stow. Emerytów (American Assn. of Retired Persons).



OSLO. — Laureaci Tegorocznej nagrody pokojowej Nobla, Henry Kissinger i Le Duc Tho. Zdjęcie wykonano podczas zakończenia negocjacji uwienczonych pełnym powodzeniem, które w efekcie przyniosło pokój w Wietnamie. (UPI)



COVINGTON, KY. — Linda Lovelace, kreująca główną rolę w porno-filmie "Deep Throat", została oskarżona o obrazę moralności i sianie zgorznięcia, po stawieniu się na wezwanie w sądzie dystryktowym. (UPI)